

เลขคณิตประถมปีที่ ๑ (แบบใหม่)

ของ

พระเสริมวิชาพูล

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๒๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๗๖

ราคาเล่มละ ๑๐ สตางค์

พิมพ์และจำหน่ายที่โรงพิมพ์ศรีหงส์

มีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายพระราชบัญญัติ

ป
๓๗๒.๙
ส

เลขคณิตประถมปีที่ ๑ (แบบใหม่)

ของ

พระเสริมวิชาพูล

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๒๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๗๖

ราคาเล่มละ ๑๐ สตางค์

พิมพ์และจำหน่ายที่โรงพิมพ์ศรีหงส์

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

คำนำ

ครูจะใช้เลขคณิตเล่มนี้สำหรับสอนนักเรียนประถมปีที่ ๑ ขึ้น
แรกให้เด็กเรียนเลขนั้น จะต้องให้เด็กหัดนับเสียก่อน จนจำได้
แม่นยำ เพราะเด็กมกรเรียน มักไม่เข้าใจว่าจำนวนเลขนั้น
หมายความว่าอะไร จึงสังเกตเด็กแรกอ่านหนังสือ จะต้องว่า ก.จ.
ข.า ๆ กันหลายเที่ยว จึงจำได้ หัดไต่ก็ เลขก็เช่นกัน เพราะฉะนั้น
ครูจำเป็นจะต้องให้เด็กอ่านตัวเลขหลายหนวนไปทวนมาด้วย เพื่อ
ขียนความจำของเด็ก แล้วจึงกำหนดหมายสิ่งของหรือวัตถุใด ให้
เด็กเห็นความเรียงว่าสิ่งนั้นอันหนึ่ง หรือสองอัน จนถึงสิบอัน ฯลฯ
ก็ให้เด็กก็จะเข้าใจ เมื่อให้ให้เด็กอ่านเลขไปถึงตัวใดแล้ว ครู
ต้องให้เด็กเขียนตัวเลขไว้ด้วย เพื่อเตรียมไว้ทำเลขต่อไป

ครูเห็นว่าเด็กเข้าใจ นับได้แต่ ๑—๑๐ แล้ว ก็จึงอธิบาย
การบวกที่เกี่ยวกับ ขอนนั้ข้าพเจ้าเห็นว่า จะใช้วัตถุใด ไม่เหมาะ
เท่ามือของเรา คือขอมือขวามือ ๒ นิ้ว กับ ๓ นิ้ว ถามนักเรียนให้
ตอบ เด็กจะตอบได้ทันที เพราะเห็นความเรียงด้วยตาของตนเองอยู่
แล้ว หักกันเสียหน่อย แล้วจึงให้ท่องสูตรบวก การท่องสูตรนั้นเป็น
การสำคัญส่วนหนึ่ง เช่นเกี่ยวกับสูตรคูณ ถ้าเด็กท่องสูตรคูณ
ไม่คล่อง จะทำเลขวิเศษไม่ได้เร็วทันใจ การบวกก็ฉนั้น ถ้า
ให้หัดท่องสูตรบวกจำได้แม่นยำ เมื่อเวลาบวกจะไม่ต้องใช้นิ้วนิ้วมือ

ช่วยเหมือนอย่างที่เป็นอยู่เวลานี้ ข้าพเจ้าได้วางสูตรขวณแต่เมื่อ—
 ไว้แล้ว เพื่อให้เด็กหัดทำเป็นหลักไว้ ก่อนนี้ยังไม่ต้องให้เด็ก
 ทำเลข รอความชำนาญอีกในใจก่อนก็กว่า จึงเริ่มทำเลขภายหลัง
 ใ้กันนะไว้แล้ว

พระเสริมวิชาพูด

เลขคณิตประถมปีที่ ๑

การสอนเลขคณิตขั้นต้น ครูควรให้เด็กหัดนับ หนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า หก เจ็ด แปด เก้า สิบ และระบือนำของจริง เช่น เมล็ดมะขาม หรือส탕ค์แดง หรือนิ้วนิ้วของคนที่ให้เหมือนกัน เพื่อให้เด็กเห็นของจริงเป็นจำนวน เด็กก็จะเกิดความจำใจไม่แม่นยำ เมื่อเด็กนับ หนึ่ง ถึง สิบ ใจก็คล่องอยู่แล้ว จึงเขียนให้นับถึงจำนวน ๒๐ แล้วให้เด็กหัดเขียนเครื่องหมายตัวเลขท้าย คือ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐.

ครูอธิบายว่า บวก คือเอาสิ่งของหรือวัตถุใดๆ ผสมหรือรวมกันเข้า ครูจะให้เด็กยกมือขวาขึ้น ถามว่ามีกี่นิ้ว คงได้คำตอบว่า ๕ แล้วให้ยกมือซ้าย ถามว่ามีกี่นิ้ว คงได้คำตอบว่า ๕ รวม ๒ มือมีกี่นิ้ว เด็กตอบไม่ได้ ให้เด็กนับนิ้วที่จะได้คำตอบว่า ๑๐ นิ้ว ซึ่งให้เห็นว่า ๕ บวก ๕ เป็น ๑๐ นิ้ว บวกกันเป็น ๑๐ นิ้วดังนี้ วิธีเลขคณิตเรียกว่า บวก ถามให้เด็กยกมืออีกหลายหน เช่น ๒ บวก ๓ นิ้ว และ ๔ บวก ๕ นิ้ว เป็นเท่าไร ฯลฯ

วิธีบวก

ครูเขียนสูตรเลขบวกแม่ ๑ ลงบนกระดานดำ
แนะนำให้เด็กเข้าใจว่า

๑	บวก	๑	เป็น	๒	
๑	„	๒	„	๓	
๑	„	๓	„	๔	
๑	„	๔	„	๕	เวลาเด็กเรียนให้ว่าพร้อมกัน
๑	„	๕	„	๖	หลายทีयरน้อย
๑	„	๖	„	๗	
๑	„	๗	„	๘	
๑	„	๘	„	๙	
๑	„	๙	„	๑๐	

เลขในใจ ตามให้เด็กตอบด้วยปาก

- (๑) ๑ บวก ๗ เป็นเท่าไร? (๒) ๑ บวก ๒ เป็นเท่าไร?
 (๓) ๔ กับ ๑ บวกกันเป็นเท่าไร? (๔) ๓ บวก ๑ เป็นเท่าไร?
 (๕) ๕ บวก ๑ เป็นเท่าไร? (๖) ๑ กับ ๖ รวมกันเท่าไร?
 (๗) ๗ บวก ๑ เป็นเท่าไร? (๘) ๘ บวก ๑ เป็นเท่าไร?
 (๙) ๙ บวก ๑ เป็นเท่าไร?
 (๑๐) มีอยู่ ๑ สตางค์หาไปอีก ๖ สตางค์ รวมกันเป็นเท่าไร?
 (๑๑) มีมะม่วง ๑ ผล ซื้อมาอีก ๘ ผล มีมะม่วงรวมกันเท่าไร?

- (๑๒) ฉันมีเงิน ๗ บาท พ่อให้อีก ๑ บาท ฉันมีเงินเท่าไร ?
 (๑๓) ก. มีสตางค์ ๕ สตางค์ เพื่อนให้อีก ๑ สตางค์ ก.มีเท่าไร ?
 (๑๔) ฉันมีเสื้อ ๑ ตัว ทักให้แม่อีก ๔ ตัว ฉันมีเสื้อกี่ตัว ?
 (๑๕) ก. มีเงิน ๑ บาท หาได้อีก ๖ บาท ก. มีเงินเท่าไร ?

ครูจงให้เด็กเขียนเลขดังนี้ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑. เมื่อเด็กเขียนแล้ว ให้เขียนอีกหลาย ๆ หน้า เพื่อหัดความชำนาญ แล้วให้เด็กอ่านทวนไปทวนมาด้วย

ครูเขียนสูตรบวกแม่ ๒ ลงบนกระดานดำ

แนะนำให้เด็กเข้าใจดังนี้

๒	บวก	๑	เป็น	๓	
๒	„	๒	„	๔	
๒	„	๓	„	๕	
๒	„	๔	„	๖	เวลาเด็กเขียนให้ท่อง
๒	„	๕	„	๗	สูตรบวกแม่ ๑ ถึงแม่ ๒ หลาย
๒	„	๖	„	๘	หน้า
๒	„	๗	„	๙	
๒	„	๘	„	๑๐	
๒	„	๙	„	๑๑	

เลขในใจ ถามให้เด็กตอบด้วยปาก

- (๑) ๒บวก ๙ เป็นเท่าไร ? (๒) ๒บวก ๑๐ เป็นเท่าไร ?

- (๓) ๘ ขวาก ๒ เป็นเท่าไร? (๔) ๒ ขวาก ๗ เป็นเท่าไร?
 (๕) ๖ ขวาก ๒ เป็นเท่าไร? (๖) ๒ ขวาก ๕ เป็นเท่าไร?
 (๗) ๔ ขวาก ๒ เป็นเท่าไร? (๘) ๒ ขวาก ๓ เป็นเท่าไร?
 (๙) ก. มีเงิน ๒ บาท ให้อีก ๗ บาท ก. มีเงินเท่าไร?
 (๑๐) กระจก ๒ แผ่น ถ้วยกระจก ๕ แผ่น รวมกันเป็นเท่าไร?
 (๑๑) ก. มีดินสอ ๒ แท่ง ข. มี ๕ แท่ง รวมกันเป็นเท่าไร?
 (๑๒) ชายผ้า ๒ ผืน แล้วชายไปอีก ๖ ผืน ชายผ้าไปกี่ผืน?

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒. เขียนหลายหน

ครูให้เด็กเขียนสูตรแม่ ๓ และครูเขียนบนกระดานดำ
 แนะนำให้เด็กเข้าใจดังนี้

๓	บวก	๑	เป็น	๔	
๓	๖	๒	๖	๕	
๓	๖	๓	๖	๖	
๓	๖	๔	๖	๗	เวลาเด็กเรียนให้ เด็ก
๓	๖	๕	๖	๘	ท่องแม่ ๑ ถึง ๓ ทดสอบ
๓	๖	๖	๖	๙	
๓	๖	๗	๖	๑๐	
๓	๖	๘	๖	๑๑	
๓	๖	๙	๖	๑๒	

เลขในใจ ตามให้เด็กตอบด้วยปาก

(๑) ๓ บวก ๒ เป็นเท่าไร ? (๒) ๔ รวมกับ ๓ เป็นเท่าไร ?

(๓) ๕ บวก ๓ เป็นเท่าไร ? (๔) ๓ บวก ๗ เป็นเท่าไร ?

(๕) ๓ กับ ๔ รวมกันเป็นเท่าไร ?

(๖) ๕ กับ ๓ รวมกันเป็นเท่าไร ?

(๗) ๓ บวก ๓ เป็นเท่าไร ?

(๘) ก. มีเงิน ๓ บาท หาอีก ๔ บาท ก. มีเงินเท่าไร ?

(๙) ฉันมีสตางค์ ๒ สตางค์ น้องมี ๓ สตางค์ รวม ๒ คนมีเท่าไร ?

(๑๐) ชีมีมะม่วง ๓ ผล และชียามีอีก ๔ ผล ชี ๒ ครั้งเป็นกี่ผล ?

(๑๑) ชายใช้ ๗ ฟอง แล้วชายไปอีก ๓ ฟอง ชายไปอีกกี่ฟอง ?

(๑๒) ฉันซื้อกินส้มมา ๓ แท่ง มีอยู่แล้ว ๕ แท่ง ฉันมีกินสักรั้วกี่แท่ง ?

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑,

๑๒, ๑๓. เขียนหลายหน และให้อ่านทวนไปทวนมากับ

ครูให้เด็กเขียนสูตรแม่ ๔ และครูเขียนบนกระดานดำ

แนะนำให้เด็กเข้าใจดังนี้

๔ บวก ๑ เป็น ๕

๔ ,, ๒ ,, ๖

๔ ,, ๓ ,, ๗

๔ ,, ๔ ,, ๘ เวลาเลิกเรียนให้เด็กท่อง

๔ ,, ๕ ,, ๙ สูตรแม่ ๑ ถึงแม่ ๔ หลายหน

๕	บวก	๖	เป็น	๑๐
๕	,,	๗	,,	๑๑
๕	,,	๘	,,	๑๒
๕	,,	๙	,,	๑๓

เลขในใจ ถ้ามให้เด็กทอยด้วยปาก

- (๑) ๕ บวก ๕ เป็นเท่าไร ? (๒) ๕ บวก ๕ เป็นเท่าไร ?
 (๓) ๕ กับ ๗ รวมกันเป็นเท่าไร ? (๔) ๕ บวก ๙ เป็นเท่าไร ?
 (๕) ก. มีเงิน ๕ บาท หาไปอีก ๕ บาท ก. มีเงินเท่าไร ?
 (๖) ฉันมีสตางค์อยู่แล้ว ๕ สตางค์ แม่ให้อีก ๕ สตางค์ ฉันมี
 สตางค์เท่าไร ?
 (๗) พ่อให้สตางค์ฉัน ๗ สตางค์ แม่ให้อีก ๕ สตางค์ ฉันมีก
 สตางค์ ?
 (๘) พ่อค้าคนหนึ่งมีแพะ ๕ ตัว ซื้อมาอีก ๙ ตัว เป็นกี่ตัว
 (๙) ชายมะม่วงไป ๕ ผล แล้วขายไปอีก ๖ ผล ชายไปกี่ผล ?
 (๑๐) ก. มีวัว ๕ ตัว ซื้อเพิ่มอีก ๗ ตัว ก. มีวัวกี่ตัว ?

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑,
 ๑๒, ๑๓, ๑๔. เขียนหลายหน อ่านทวนไปทวนมาก้วย

ครูให้เด็กเขียนสูตรแม่ ๕ และครูเขียนบนกระดานดำ

แนะนำให้เด็กเข้าใจดังนี้

๕	บวก	๑	เป็น	๖
---	-----	---	------	---

๕	บวก	๒	เป็น	๗	
๕	"	๓	"	๘	
๕	"	๔	"	๙	เวลาเลิกเรียนให้เด็ก
๕	"	๕	"	๑๐	ท่องสูตรแม่ ๑ ถึง แม่ ๕
๕	"	๖	"	๑๑	หลายหน
๕	"	๗	"	๑๒	
๕	"	๘	"	๑๓	
๕	"	๙	"	๑๔	

เลขในใจ ตามให้เด็กคอยช่วยปาก

- (๑) ๕ บวก ๓ เป็นเท่าไร ? (๒) ๖ บวก ๕ เป็นเท่าไร ?
 (๓) ๕ กับ ๘ รวมกันเป็นเท่าไร ? (๔) ๗ บวก ๕ เป็นเท่าไร ?
 (๕) ๙ และ ๕ รวมกันเป็นเท่าไร ?
 (๖) ฉันมีเงินอยู่แล้ว ๕ บาท หาได้อีก ๗ บาท ฉันจะมีเท่าไร ?
 (๗) ก. มีสตางค์ ๕ สตางค์ ข. มี ๙ สตางค์ ก. ข. มีสตางค์
 รวมกันเท่าไร ?
 (๘) ฉันมีไม้จิ้มอยู่ ๖ ทั่ว ซื้อมาอีก ๕ ทั่ว ฉันมีไม้จิ้มกี่ทั่ว ?
 (๙) ชายไปซื้อไข่ไป ๘ ฟอง แล้วขายไปอีก ๕ ฟอง ชายไปเท่าไร ?
 (๑๐) ซื้อผ้ามา ๕ ผืน แล้วซื้อผ้าอีก ๔ ผืน รวมซื้อผ้ากี่ผืน ?

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕. เขียนหลายหน อ่านทวนไปทวนมาด้วย

ครูให้เด็กเขียนสูตรแม่ ๖ และครูเขียนบนกระดานดำ
แนะนำให้เด็กเข้าใจดังนี้

๖	บวก	๑	เป็น	๗	
๖	„	๒	„	๘	
๖	„	๓	„	๙	
๖	„	๔	„	๑๐	เวลา เลิกเรียนให้เด็ก
๖	„	๕	„	๑๑	ท่องสูตรบวกแม่ ๑ ถึงแม่ ๖
๖	„	๖	„	๑๒	หลายหน
๖	„	๗	„	๑๓	
๖	„	๘	„	๑๔	
๖	„	๙	„	๑๕	

เลขในใจ ถามให้เด็กตอบด้วยปาก

- (๑) ๖ บวก ๑ เป็นเท่าไร ? (๒) ๘ กับ ๖ รวมกันเป็นเท่าไร ?
 (๓) ๖ บวก ๕ เป็นเท่าไร ? (๔) ๙ บวก ๖ เป็นเท่าไร ?
 (๕) เงิน ๖ บาท บวก เงิน ๖ บาท เป็นเท่าไร ?
 (๖) แขนกคนหนึ่งมีและ ๖ ตัว ซีกมืออีก ๙ ตัว รวมกันมีเท่าไร ?
 (๗) ชายได้ไป ๕ ตัว แล้วชายไปอีก ๖ ตัว ชายได้ไปกี่ตัว ?
 (๘) วันที่หนึ่งแม่ให้สตางค์ ๖ สตางค์ วันที่สอง ๙ สตางค์ รวม
 กันแม่ให้สตางค์ฉันเท่าไร ?
 (๙) ก. มีหนังสือ ๖ เล่ม ข. มีหนังสือ ๙ เล่ม ก. ข. มีหนังสือ

รวมกันเท่าไร ?

(๑๐) ฉันมีเงิน ๖ บาท เพื่อนให้ฉันอีก ๖ บาท ฉันมีเงินเท่าไร ?

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑,

๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖. เขียนหลายหน อ่านทวนไปทวนมาจนจบ

ครูเขียนสูตรบวกแม่ ๗ บนกระดานดำ

แนะนำให้เด็กเข้าใจ ดังนี้

๗ บวก ๑ เป็น ๘

๗ " ๒ " ๙

๗ " ๓ " ๑๐

๗ " ๔ " ๑๑ เวลาเลิกเรียนให้ท่อง

๗ " ๕ " ๑๒ สูตรบวกแม่ ๑ ถึงแม่ ๗

๗ " ๖ " ๑๓ หลายหน

๗ " ๗ " ๑๔

๗ " ๘ " ๑๕

๗ " ๙ " ๑๖

เลขในใจ ถามให้เด็กตอบด้วยปาก

(๑) ๗ บวก ๘ เป็นเท่าไร ? (๒) ๖ กับ ๗ เป็นเท่าไร ?

(๓) ๗ กับ ๘ รวมกันเป็นเท่าไร ? (๔) ๕ บวก ๗ เป็นเท่าไร ?

(๕) เงิน ๗ บาทรวมกับเงิน ๙ บาทเป็นเท่าไร ?

- (๖) รื่นขายเป็ดไป ๗ ตัว แล้วขายไปอีก ๘ ตัว ขายเป็ดไป
กี่ตัว ?
- (๗) ก. มีเงิน ๗ บาท ข. มีเงิน ๘ บาท ก. ข. มีรวมกันเท่าไร ?
- (๘) ฉันทมีเงิน ๖ สตางค์ แม่ให้อีก ๗ สตางค์ ฉันทมีกี่สตางค์ ?
- (๙) ชาวนาคนหนึ่งมีควาย ๗ ตัว แล้วซื้อมาอีก ๕ ตัว ชาวนา
คนนั้นมีควายกี่ตัว ?
- (๑๐) ก. มีไข่ไก่ ๗ ฟอง และซื้อมาอีก ๗ ฟอง ก. มีไข่ไก่กี่ฟอง ?
ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐,
๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗. เขียนหลายทวน อ่านทวน
ไปทวนมาด้วย

๘	บวก	๑	เป็น	๙	
๘	„	๒	„	๑๐	
๘	„	๓	„	๑๑	
๘	„	๔	„	๑๒	เวลาเลิกเรียนให้เด็ก
๘	„	๕	„	๑๓	ท่องสูตรบวกแม่ ๑ ถึง แม่ ๕
๘	„	๖	„	๑๔	หลายทวน
๘	„	๗	„	๑๕	
๘	„	๘	„	๑๖	
๘	„	๙	„	๑๗	

เลขในใจ ตามให้เด็กตอบด้วยปาก

- (๑) ๘ บวก ๗ เป็นเท่าไร ? (๒) ๕ กับ ๘ รวมกันเป็นเท่าไร ?
 (๓) ๘ บวก ๖ เป็นเท่าไร ? (๔) ๘ กับ ๙ รวมกันเป็นเท่าไร ?
 (๕) แดงโม ๔ ผล บวกกับแดงโม ๘ ผลจะเป็นเท่าไร ?
 (๖) พ่อให้ส탕ค์ฉัน ๘ ส탕ค์ แม่ให้อีก ๕ ส탕ค์ ฉันมี
 กี่ส탕ค์ ?
 (๗) ชายคนหนึ่งมีเงิน ๘ บาท หาได้อีก ๗ บาท - ชายคนนั้นมี
 เงินเท่าไร ?
 (๘) เด็กคนหนึ่งมีลูกหิน ๖ ลูก ซื้อมาอีก ๘ ลูก เด็กมีลูกหิน
 กี่ลูก ?
 (๙) ก. มีส้ม ๘ ผล แล้วซื้อมาอีก ๙ ผล ก. มีส้มกี่ผล ?
 (๑๐) เด็กดี มีทรัพย์สิน เขียนหนังสือได้ ๘ ทัว แล้วเขียนได้อีก
 ๕ ทัว เด็กดี เขียนหนังสือได้กี่ทัว ?

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑,
 ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘. เขียนหลายหน อ่านทวน
 ไปทวนมากับ

ครูเขียนสูตรบวกแม่ ๙ บนกระดานคำ
 แนะนำให้เด็กเข้าใจ ดังนี้

๙ บวก ๑ เป็น ๑๐

๙ ,, ๒ ,, ๑๑

๑	บวก	๓	เป็น	๑๒	
๑	๖	๕	๖	๑๓	เวลาเลิกเรียนให้เด็ก
๑	๖	๕	๖	๑๔	ท่องสูตรบวกแม่ ๑ ถึงแม่ ๑๕
๑	๖	๕	๖	๑๕	หลายหน
๑	๖	๕	๖	๑๖	
๑	๖	๕	๖	๑๗	
๑	๖	๕	๖	๑๘	

เลขในใจ ถามให้เด็กตอบด้วยปาก

- (๑) ๘ บวก ๔ เป็นเท่าไร? (๒) ๗ บวก ๘ เป็นเท่าไร?
 (๓) ๖ บวก ๕ เป็นเท่าไร? (๔) ๕ กับ ๔ รวมกันเป็นเท่าไร?
 (๕) สี่ทางคี่แกลง ๔ อัน บวกกับสี่ทางคี่แกลง ๔ อันเป็นเท่าไร?
 (๖) พ่อให้เงินฉัน ๘ บาท แม่ให้ ๔ บาท ฉันมีเงินเท่าไร?
 (๗) ก. มีส้ม ๗ ผล ข. มีส้ม ๔ ผล ก. ข. มีส้มรวมกันเท่าไร?
 (๘) แยกข้อแพระคราวแรก ๔ ตัว ข้อคราวหลัง ๕ ตัว แยกข้อ
 แพระกี่ตัว?
 (๙) เงินคนหนึ่งขายไก่ ๔ ตัว แล้วขายไปอีก ๔ ตัว เงินขายไก่
 กี่ตัว?
 (๑๐) ก. มีมะพร้าว ๔ ผล และซื้ออีก ๖ ผล ก. มีมะพร้าวกี่ผล?
 ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑,
 ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐. เขียนหลายหน
 อ่านทวนหลายหน

เลขในใจ ตามให้แก้กข้อข้วยปาก

- (๑) ๓ บวก ๗ เป็นเท่าไร ? (๒) ๔ บวก ๘ เป็นเท่าไร ?
 (๓) ๖ บวก ๙ เป็นเท่าไร ? (๔) ๗ บวก ๘ เป็นเท่าไร ?
 (๕) ๘ บวก ๘ เป็นเท่าไร ? (๖) ๗ บวก ๗ เป็นเท่าไร ?
 (๗) ๙ บวก ๙ เป็นเท่าไร ? (๘) ๕ กับ ๗ รวมกันเป็นเท่าไร ?
 (๙) ๘ บวก ๖ เป็นเท่าไร ? (๑๐) ๙ บวก ๔ เป็นเท่าไร ?
 (๑๑) ๒ บวก ๙ เป็นเท่าไร ? (๑๒) ๘ บวก ๔ เป็นเท่าไร ?
 (๑๓) ก. มีสตางค์ ๗ สตางค์ ข. มี ๘ สตางค์ ก. ข. รวมกันมี
 กี่สตางค์ ?
 (๑๔) ก. มีมะม่วง ๕ ผล ข. มีอีก ๘ ผล รวมกันมีกี่ผล ?
 (๑๕) นายสี รักดี เวลาเข้าตกปลาได้ ๕ ตัว บ่ายได้ ๖ ตัว เป็น
 ได้ ๗ ตัว นายสี มีปลากี่ตัว ?
 (๑๖) มะพร้าว ๘ ผล กับอีก ๖ ผล เก็บมีอยู่ ๕ ผล รวมเท่าไร ?
 (๑๗) เงิน ๓ บาท และ ๖ บาท กับอีก ๘ บาท รวมกันเท่าไร ?
 (๑๘) นางสาวพิการคำ ชายมะม่วงไป ๘ ผล แล้วขายไปอีก ๗ ผล
 นางสาวพิการ ชายมะม่วงไปเท่าไร ?
 (๑๙) นายจันทร์ เรียนที่ มีหนังสือ ๖ เล่ม นายพัน หมั่นเรียน มี
 หนังสือ ๕ เล่ม นายสัน คงเรียน มีหนังสือ ๔ เล่ม รวม
 ๓ คนเป็นหนังสือกี่เล่ม ?
 (๒๐) วันที่หนึ่งชายของไ้เงิน ๖ บาท วันที่สองขายไ้ ๗ บาท
 วันที่สามขายไ้ ๘ บาท รวม ๓ วันขายไ้เงินเท่าไร ?

วิธีบวก

ครูสอนวิธีบวกได้ เพราะเด็กเขียนเลขได้ทันแล้ว ครูจึงอธิบายให้เด็กเข้าใจ วิธีบวกเลขชนิดนี้มีเครื่องหมาย $+$ อยู่ในจำนวนเลขแห่งใด ก็หมายความว่า ให้บวกกัน หรือรวมกัน เครื่องหมาย $=$ หมายความว่า เท่ากับ ครูเขียนเลขบนกระดานดำ

ก) $๔ + ๕$ หมายความว่าบวกกัน ๒ จำนวน ๔ กับ ๕

ข) $๗ + ๖ + ๓$,, ,, ๓ ,, ๗, ๖ กับ ๓

ตัวอย่าง ก)	๔	+	๕
	๕		

	๙		

ข)	๗
	๖ +
	๓

	๑๖

แบบฝึกหัด

- (๑) $๙ + ๔ = ?$ (๒) $๗ + ๖ = ?$ (๓) $๘ + ๙ = ?$
 (๔) $๕ + ๘ = ?$ (๕) $๗ + ๔ + ๓ = ?$ (๖) $๓ + ๙ + ๔ = ?$
 (๗) $๗ + ๕ + ๓ = ?$ (๘) $๔ + ๖ + ๕ = ?$
 (๙) $๔ + ๒ + ๓ + ๕ = ?$ (๑๐) $๗ + ๔ + ๓ + ๘ = ?$
 (๑๑) $๖ + ๕ + ๔ + ๘ = ?$ (๑๒) $๘ + ๙ + ๖ + ๔ = ?$
 (๑๓) $๘ + ๔ + ๓ + ๕ = ?$ (๑๔) $๕ + ๖ + ๔ + ๗ = ?$
 (๑๕) $๖ + ๗ + ๔ + ๒ = ?$ (๑๖) $๗ + ๘ + ๙ + ๓ = ?$

$$(๑๗) ๖ + ๗ + ๓ + ๘ = ? \quad (๑๘) ๘ + ๖ + ๕ + ๓ = ?$$

$$(๑๙) ๗ + ๔ + ๒ + ๙ = ? \quad (๒๐) ๕ + ๗ + ๓ + ๙ = ?$$

ครูสอนวิธีบวกมีจำนวนสืบทอดไป

ตัวอย่าง ๑๘ บวก ๗ เป็นเท่าไร ?

ครูจะเขียนแผนผังดังนี้บนกระดานดำ

สิบ	หน่วย
๑	๘
	๗
๒	๕

อธิบายให้เกิดเห็นว่า ๘ กับ ๗ อยู่ในหลักหน่วย เมื่อรวมกัน
จึงเป็นสิบห้า สิบจะต้องรวมอยู่หลักสิบ เป็น ๒ สิบ ห้าอยู่หลัก
หน่วย จึงต้องทิ้งไว้ในหลักหน่วย อ่านว่า บีสิบห้า

แบบฝึกหัด

$$(๑) ๘ + ๙ + ๑๐ = ? \quad (๒) ๗ + ๘ + ๑๒ = ?$$

$$(๓) ๑๐ + ๖ + ๕ = ? \quad (๔) ๖ + ๗ + ๑๓ = ?$$

$$(๕) ๘ + ๑๑ + ๓ = ? \quad (๖) ๙ + ๒ + ๑๕ = ?$$

$$(๗) ๑๑ + ๘ + ๙ = ? \quad (๘) ๑๔ + ๘ + ๖ = ?$$

$$(๙) ๙ + ๑๒ + ๖ + ๕ = ? \quad (๑๐) ๑๖ + ๘ + ๕ + ๖ = ?$$

$$(๑๑) ๑๓ + ๔ + ๙ + ๗ = ? \quad (๑๒) ๑๕ + ๓ + ๕ + ๗ = ?$$

$$(๑๓) ๑๗ + ๖ + ๔ + ๕ = ? \quad (๑๔) ๑๓ + ๑๑ + ๓ + ๔ = ?$$

$$(๑๕) ๙ + ๑๕ + ๖ + ๙ = ? \quad (๑๖) ๑๒ + ๒๐ + ๔ + ๖ = ?$$

วิธีลบ

ครูควรสอนให้เด็กเข้าใจเครื่องหมายลบดังนี้ “-” ถ้ามี
เครื่องหมายนี้ระหว่างเลขจำนวนใด ก็ให้ถือว่าหักออกหรือลบกัน

ครูจะสอนวิธีลบอย่างที่เคยเรียนกันอยู่เวลานี้ นักเรียนจะ
เข้าใจว่าวิธีลบกับวิธีบวกผิดกันคนละทาง ซึ่งจะทำให้เด็กเข้าใจ
ยากขึ้น ครูควรสอนวิธีลบอย่างวิธีบวก จะทำให้เด็กเข้าใจง่าย
เพราะเห็นวิธีที่เคยเรียนมาแล้ว เช่น มีเงิน ๘ สตางค์ ใช้จ่าย
๒ สตางค์ ยังเหลือเท่าไร ?

ครูนำสตางค์แดงมาสอนให้เด็กเห็นว่า ๘ สตางค์ ลบออก
๒ สตางค์ เหลือ ๖ สตางค์ ลบออกกับเหลือบวกกันเป็น ๘ เท่าเดิม
ฉะนั้นจึงวางกฎไว้ว่า ลบบวกกับเหลือ เท่ากับมีอยู่เดิม

ครูเขียนเลขเหล่านี้บนกระดานดำ กัน

๑	บวกเท่าไร	จึงจะได้	๒	=	ให้เด็กตอบ
๑	”	”	๓	=	
๑	”	”	๔	=	
๑	”	”	๕	=	
๑	”	”	๖	=	
๑	”	”	๗	=	
๑	”	”	๘	=	
๑	”	”	๙	=	
๑	”	”	๑๐	=	

เลขในใจ ถามให้ตอบด้วยปาก

(๑) ๖ ลบด้วย ๑ เหลือเท่าไร ? (๒) ๔ - ๑ = ?

(๓) ๕ - ๑ = ? (๔) ๗ - ๑ = ?

(๕) ๘ - ๑ = ? (๖) ๙ - ๑ = ?

(๗) ๑๐ - ๑ = ? (๘) ๒ - ๑ = ?

ครูเขียนตัวอย่างบนกระดานคำดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ ๖ หักออกเสีย ๑ เหลือเท่าไร ?

วิธีตั้ง

๖

๑

ตอบ

๕

คำแนะนำ ๑ ขวดยกเท่าไร จึงจะได้ ๖ ก็คือ ๕ วางไว้ที่เลข ๑

ตัวอย่างที่ ๒ ๒๒ - ๑ = ?

วิธีตั้ง

๒๒

๑

ตอบ

๒๑

คำแนะนำ ๑ ขวดยกเท่าไร จึงจะได้ ๒ ก็คือ ๑ วางตรง ๑

ซัก ๒ วางหน้า ๑ ถัดไป ๒๑

แบบฝึกหัด

(๑) ๙ - ๑ = ? (๒) ๑๐ - ๑ = ? (๓) ๑๘ - ๑ = ?

- (๔) ๑๔ - ๑ = ? (๕) ๑๖ - ๑ = ? (๖) ๒๔ - ๑ = ?
 (๗) ๒๑ - ๑ = ? (๘) ๒๖ - ๑ = ? (๙) ๒๘ - ๑ = ?
 (๑๐) ๒๓ - ๑ = ? (๑๑) ๑๒ - ๑ = ? (๑๒) ๑๓ - ๑ = ?
 (๑๓) ๒๗ - ๑ = ? (๑๔) ๑๗ - ๑ = ? (๑๕) ๒๕ - ๑ = ?
 (๑๖) ๒๖ - ๑ = ? (๑๗) ๑๕ - ๑ = ? (๑๘) ๑๙ - ๑ = ?

ควรให้เด็กเขียนเลขตัวนี้ตั้งแต่ ๑ ถึง ๓๐ หลาย ๆ คน
 ครูเขียนเลขเหล่านี้ บนกระดานดำ กัน

ให้เด็กตอบ

๒	บวกเท่าไร	จึงจะได้	๓ =
๒	"	"	๔ =
๒	"	"	๕ =
๒	"	"	๖ =
๒	"	"	๗ =
๒	"	"	๘ =
๒	"	"	๙ =
๒	"	"	๑๐ =
๒	"	"	๑๑ =

เลขในใจ ถามให้เด็กตอบด้วยปาก

- (๑) ๔ หักออก ๒ เหลือเท่าไร ? (๒) ๗ ลบด้วย ๒ เหลือเท่าไร ?
 (๓) ๙ ลบด้วย ๒ เหลือเท่าไร ? (๔) ๑๐ หักออก ๒ เหลือ
 เท่าไร ?

(๕) ๕ ลบด้วย ๒ เหลือเท่าไร? (๖) ๖ หักออก ๒ เหลือเท่าไร?

(๗) ๘ เอาออก ๒ เหลือเท่าไร? (๘) ๑๑ ลบด้วย ๒ เหลือเท่าไร?

(๙) ๙ ซักออก ๒ เหลือเท่าไร? (๑๐) ด้วย ๗ ด้วย แหกเล็บ ๒ เหลือเท่าไร?

ครูเขียนตัวอย่างบนกระดานดำ ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ เก็บมีสตางค์ ๙ สตางค์ ซอชนมเล็บ ๒ สตางค์
เหลือเท่าไร?

วิธีทำ	มีสตางค์	๙	สตางค์
	ซอชนม	๒	"
	เหลือ	๗	"
		ตอบ ๗ สตางค์	

คำแนะนำ ครูให้เด็กคิดว่า ๒ เอาเลขเท่าไรบวก จึงจะได้ ๙
คือ ๗ เพราะ $๗ + ๒ = ๙$

ตัวอย่างที่ ๒ $๑๒ - ๒ = ?$

วิธีทำ	๑๒
	๒
	๑๐
ตอบ	๑๐

คำแนะนำ ๒ บวกเท่าไร จึงจะได้ ๑๒ คือ ๑๐ เพราะ

$$๒ + ๑๐ = ๑๒$$

แบบฝึกหัด

- (๑) ๙ - ๒ = ? (๒) ๑๐ - ๒ = ? (๓) ๑๑ - ๒ = ?
 (๔) ๑๒ - ๒ = ? (๕) ๑๓ - ๒ = ? (๖) ๑๔ - ๒ = ?
 (๗) ๑๕ - ๒ = ? (๘) ๑๖ - ๒ = ? (๙) ๑๗ - ๒ = ?
 (๑๐) ๑๘ - ๒ = ? (๑๑) ๑๙ - ๒ = ? (๑๒) ๒๐ - ๒ = ?
 (๑๓) ๒๑ - ๒ = ? (๑๔) ๒๒ - ๒ = ? (๑๕) ๒๓ - ๒ = ?
 (๑๖) ๒๔ - ๒ = ? (๑๗) ๒๕ - ๒ = ? (๑๘) ๒๖ - ๒ = ?
 (๑๙) ๒๗ - ๒ = ? (๒๐) ๒๘ - ๒ = ?

ครูให้เด็กเขียนเลขตั้งแต่ ๑ ถึง ๔๐ หลายนๆ เทียบ

ครูเขียนเลขเหล่านี้ บนกระดานดำ กันนี้ ให้เด็กตอบ

๓ บวกเท่าไร จึงจะได้ ๔ =

๓ " ๕ =

๓ " ๖ =

๓ " ๗ =

๓ " ๘ =

๓ " ๙ =

๓ " ๑๐ =

๓ " ๑๑ =

๓ " ๑๒ =

เลขในใจ ให้เกิดทอบก้วยปาก

(๑) ๔ ลบด้วย ๓ เหลือเท่าไร? (๒) ๑๑ ลบด้วย ๓ เหลือเท่าไร?

(๓) $๑๐ - ๓ = ?$ (๔) ๑๒ ลบด้วย ๓ เหลือเท่าไร?

(๕) ๘ ซักออก ๓ เหลือเท่าไร? (๖) ๘ ลบด้วย ๓ เหลือเท่าไร?

(๗) ๖ สตางค์ใช้เสีย ๓ สตางค์ จะเหลือเท่าไร?

(๘) มีด้วย ๕ ด้วย แยกเสีย ๓ ด้วย จะยังเหลือเท่าไร?

(๙) มีขนม ๔ ชิ้น กินเสีย ๓ ชิ้น เหลือเท่าไร?

ครูเขียนตัวอย่างนี้ บนกระดานดำ กัน

ตัวอย่างที่ ๑ $๓๐ - ๓ = ?$

วิธีทำ

๓๐	—
๓	—
๒๗	—

ตอบ

คำแนะนำ เขาอะไรมาบวก ๓ หลักหน่วย จึงจะได้ ๑๐ คือ ๗
 ๗ ที่หลักหน่วย หลักหน้า (สิบ) หนึ่ง บวกอะไร จึงจะได้ ๑๐ คือ ๓

แบบฝึกหัด

(๑) $๑๕ - ๓ = ?$ (๒) $๑๗ - ๓ = ?$ (๓) $๑๖ - ๓ = ?$

(๔) $๑๘ - ๓ = ?$ (๕) $๒๓ - ๓ = ?$ (๖) $๒๔ - ๓ = ?$

- (๙) $๓๓ - ๓ = ?$ (๑๐) $๓๖ - ๓ = ?$ (๑๑) $๔๔ - ๓ = ?$
 (๑๒) $๓๐ - ๓ = ?$ (๑๓) $๒๒ - ๓ = ?$ (๑๔) $๓๑ - ๓ = ?$
 (๑๕) $๓๒ - ๓ = ?$ (๑๖) $๔๐ - ๓ = ?$ (๑๗) $๔๑ - ๓ = ?$
 (๑๘) $๔๕ - ๓ = ?$ (๑๙) $๔๒ - ๓ = ?$ (๒๐) $๒๐ - ๓ = ?$
 (๒๑) $๒๑ - ๓ = ?$ (๒๒) $๓๔ - ๓ = ?$

ครูให้เด็กเขียนเลข ตั้งแต่ ๑ ถึง ๕๐ หลายๆ เทียบ
 ครูเขียนเลขเหล่านี้ บนกระดานดำ กัน ให้เด็กคอย

๔ บวกเท่าไร จึงจะได้ ๕ =

๔ " " ๖ =

๔ " " ๗ =

๔ " " ๘ =

๔ " " ๙ =

๔ " " ๑๐ =

๔ " " ๑๑ =

๔ " " ๑๒ =

๔ " " ๑๓ =

เลขในใจ ให้เด็กคอยปากเปล่า

(๑) ๔ ลบ ๘ เหลือเท่าไร? (๒) ๔ ลบ ๑๐ เหลือเท่าไร?

(๓) ๑๒ หักออก ๔ เหลือเท่าไร? (๔) ๑๓ ลบด้วย ๔ เหลือ
 เท่าไร?

(๕) มงกุฎ ๑๑ ผล นำลบ ๔ ผล เหลือเท่าไร?

- (๖) มะนาว ๑๒ ผล ขายไป ๔ ผล เหลือเท่าไร ?
 (๗) มีเงิน ๑๓ บาท ใช้จ่าย ๔ บาท เหลืออีกกี่บาท ?
 (๘) ไข่ไก่ ๙ ฟอง กินเสีย ๔ ฟอง เหลือเท่าไร ?
 (๙) $๗ - ๔ = ?$ (๑๐) $๑๓ - ๔ = ?$

ครูเขียนตัวอย่างนี้ บนกระดานดำดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ $๓๑ - ๔ = ?$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} ๓๑ \\ - ๔ \\ \hline ๒๗ \\ \hline \end{array}$$

ตอบ

๒๗

ถ้าแนะนำ ๔ ขวดย่อยให้ จึงจะได้ ๑๐ คือ ๗ ขวดย่อยหลักหน่วย
 ลบหนึ่งขวดย่อยหลักหน่วย ๑ ขวดย่อยให้ จึงจะได้ ๓ คือ ๒ ขวดย่อยหลักสิบ

แบบฝึกหัด

- (๑) $๑๔ - ๔ = ?$ (๒) $๑๗ - ๔ = ?$ (๓) $๑๘ - ๔ = ?$
 (๔) $๒๔ - ๔ = ?$ (๕) $๒๘ - ๔ = ?$ (๖) $๓๕ - ๔ = ?$
 (๗) $๓๗ - ๔ = ?$ (๘) $๔๕ - ๔ = ?$ (๙) $๓๓ - ๔ = ?$
 (๑๐) $๓๙ - ๔ = ?$ (๑๑) $๔๐ - ๔ = ?$ (๑๒) $๔๒ - ๔ = ?$
 (๑๓) $๔๖ - ๔ = ?$ (๑๔) $๔๘ - ๔ = ?$ (๑๕) $๕๐ - ๔ = ?$
 (๑๖) $๓๖ - ๔ = ?$ (๑๗) $๔๙ - ๔ = ?$ (๑๘) $๒๓ - ๔ = ?$
 (๑๙) $๒๒ - ๔ = ?$ (๒๐) $๒๑ - ๔ = ?$

ครูให้ เด็กเขียนเลขตั้งแต่ ๑ ถึง ๖๐ หลาย ๆ แถบ

การเขียนเลขเหล่านี้ ให้เด็กคอย คำนวณ

๕	บวกเท่าไร	จึงจะได้	๖	=
๕	๖	๖	๗	=
๕	๖	๖	๘	=
๕	๖	๖	๙	=
๕	๖	๖	๑๐	=
๕	๖	๖	๑๑	=
๕	๖	๖	๑๒	=
๕	๖	๖	๑๓	=
๕	๖	๖	๑๔	=

เลขในใจ ให้เด็กคอยปากเปล่า

- (๑) ๕ ลบ ๕ เหลือเท่าไร? (๒) ๕ ลบ ๑๑ เหลือเท่าไร?
 (๓) ๑๓ หักออกเสีย ๕ เหลือเท่าไร? (๔) ๘ - ๕ = ?
 (๕) ๑๐ - ๕ = ? (๖) เด็กมีสตางค์ ๑๒ สตางค์ ใช้จ่ายเสีย
 ๕ สตางค์ เหลือเท่าไร?
 (๗) ส้ม ๑๔ ผล นำเสีย ๕ ผล ยังเหลือเท่าไร?
 (๘) ไข่ ๑๓ ตัว ขายเสีย ๕ ตัว เหลือเท่าไร?
 (๙) ๑๓ - ๕ = ? (๑๐) ๑๔ - ๕ = ?
 (๑๑) ๙ - ๕ = ? (๑๒) ๗ - ๕ = ?

แบบฝึกหัด

- (๑) ๑๖ - ๕ = ? (๒) ๑๘ - ๕ = ? (๓) ๑๙ - ๕ = ?
 (๔) ๒๑ - ๕ = ? (๕) ๒๒ - ๕ = ? (๖) ๒๓ - ๕ = ?
 (๗) ๒๔ - ๕ = ? (๘) ๓๐ - ๕ = ? (๙) ๓๑ - ๕ = ?
 (๑๐) ๓๓ - ๕ = ? (๑๑) ๓๔ - ๕ = ? (๑๒) ๔๑ - ๕ = ?
 (๑๓) ๔๐ - ๕ = ? (๑๔) ๔๒ - ๕ = ? (๑๕) ๔๓ - ๕ = ?
 (๑๖) ๕๒ - ๕ = ? (๑๗) ๕๓ - ๕ = ? (๑๘) ๕๖ - ๕ = ?
 (๑๙) ๕๗ - ๕ = ? (๒๐) ๕๘ - ๕ = ?

ครูให้เด็กเขียนเลขตั้งแต่ ๑ ถึง ๗๐ หลายๆ เทียบ

ครูเขียนเลขเหล่านี้บนกระดานดำ ให้เด็กคอย คำนวณ

๖	บวกเท่าไร	จึงจะได้	๗	=
๖	๖	๖	๕	=
๖	๖	๖	๙	=
๖	๖	๖	๑๐	=
๖	๖	๖	๑๑	=
๖	๖	๖	๑๒	=
๖	๖	๖	๑๓	=
๖	๖	๖	๑๔	=
๖	๖	๖	๑๕	=

เลขในใจ ถามให้เด็กตอบด้วยปาก

- (๑) ๖ ลบออกจาก ๙ เหลือเท่าไร?
- (๒) ๖ ลบออกจาก ๑๐ เหลือเท่าไร?
- (๓) ๖ ลบออกจาก ๑๒ เหลือเท่าไร?
- (๔) ๑๔ หักออก ๖ เหลือเท่าไร?
- (๕) ๑๕ หักออก ๖ เหลือเท่าไร?
- (๖) ๑๓ ลบด้วย ๖ เหลือเท่าไร?
- (๗) มีเงิน ๑๓ บาท ใช้จ่าย ๖ บาท เหลือเท่าไร?
- (๘) เงิน ๑๔ สลากก็ กินขนมเสีย ๖ สลากก็ เหลือเท่าไร?
- (๙) $๙ - ๖ = ?$ (๑๐) $๒๑ - ๖ = ?$ (๑๑) $๑๔ - ๖ = ?$
- (๑๒) $๑๑ - ๖ = ?$ (๑๓) $๑๕ - ๖ = ?$ (๑๔) $๑๒ - ๖ = ?$

แบบฝึกหัด

- (๑) $๑๕ - ๖ = ?$ (๒) $๒๑ - ๖ = ?$ (๓) $๒๐ - ๖ = ?$
- (๔) $๒๕ - ๖ = ?$ (๕) $๒๖ - ๖ = ?$ (๖) $๓๐ - ๖ = ?$
- (๗) $๓๓ - ๖ = ?$ (๘) $๓๔ - ๖ = ?$ (๙) $๓๕ - ๖ = ?$
- (๑๐) $๔๒ - ๖ = ?$ (๑๑) $๔๓ - ๖ = ?$ (๑๒) $๔๕ - ๖ = ?$
- (๑๓) $๕๖ - ๖ = ?$ (๑๔) $๕๑ - ๖ = ?$ (๑๕) $๕๑ - ๖ = ?$
- (๑๖) $๖๑ - ๖ = ?$ (๑๗) $๖๓ - ๖ = ?$ (๑๘) $๖๔ - ๖ = ?$
- (๑๙) $๗๑ - ๖ = ?$ (๒๐) $๗๓ - ๖ = ?$ (๒๑) $๗๕ - ๖ = ?$

ครูให้เด็กเขียนเลขทั้งแท้ ๑ ถึง ๕๐ หลาย ๆ เทียบ

ครูเขียนเลขเหล่านี้ บนกระดานดำ ให้เด็กตอบ กัน

๗ บวกเท่าไร จึงจะได้ ๘ =

๗ " " ๑ =

๗ " " ๑๐ =

๗ " " ๑๑ =

๗ " " ๑๒ =

๗ " " ๑๓ =

๗ " " ๑๔ =

๗ " " ๑๕ =

๗ " " ๑๖ =

เลขในใจ ให้เด็กตอบด้วยปาก

(๑) ๗ ลบ ๘ เหลือเท่าไร? (๒) ๗ ลบ ๑๐ เหลือเท่าไร?

(๓) ๑๓ หักออกเสีย ๗ เหลือเท่าไร? (๔) ๑๕ ลบด้วย ๗ เหลือเท่าไร?

(๕) สัม ๖๖ ผล เน้าเสีย ๗ ผล เหลือเท่าไร?

(๖) มีเงิน ๑๕ บาท ไข้เสีย ๗ บาท เหลือเท่าไร?

(๗) มีเบี้ย ๑๒ ตัว ขายไป ๗ ตัว ยังเหลือกี่ตัว?

(๘) พ่อให้สตางค์ ๑๑ สตางค์ ซื้ขนมเสีย ๗ สตางค์ เหลืออีกเท่าไร?

(๙) ไข้ไก่ ๙ ฟอง ไข่ตกเสีย ๗ ฟอง เหลืออีกเท่าไร?

(๑๐) ๙-๗ เหลือเท่าไร? (๑๑) ๑๑-๗ = ?

(๑๒) ๑๔-๗ = ?

แบบฝึกหัด

- (๑) ๑๖-๗ = ? (๒) ๑๕-๗ = ? (๓) ๒๗-๗ = ?
 (๔) ๒๖-๗ = ? (๕) ๒๘-๗ = ? (๖) ๓๓-๗ = ?
 (๗) ๓๕-๗ = ? (๘) ๓๗-๗ = ? (๙) ๓๙-๗ = ?
 (๑๐) ๔๒-๗ = ? (๑๑) ๔๓-๗ = ? (๑๒) ๔๔-๗ = ?
 (๑๓) ๔๕-๗ = ? (๑๔) ๔๓-๗ = ? (๑๕) ๔๔-๗ = ?
 (๑๖) ๕๖-๗ = ? (๑๗) ๖๓-๗ = ? (๑๘) ๖๗-๗ = ?
 (๑๙) ๘๑-๗ = ? (๒๐) ๘๓-๗ = ?

ครูให้เด็กเขียนเลข ตั้งแต่ ๑ ถึง ๙๐ หลาย ๆ เทียบ
 ครูเขียนเลขเหล่านี้ บนกระดานดำ ให้เด็กตอบ ดังนี้
 ๘ บวกเท่าไร จึงจะได้ ๙ =

๘	”	”	๑๐ =
๘	”	”	๑๑ =
๘	”	”	๑๒ =
๘	”	”	๑๓ =
๘	”	”	๑๔ =
๘	”	”	๑๕ =
๘	”	”	๑๖ =
๘	”	”	๑๗ =

เลขในใจ ให้เก็ทตอบด้วยปาก

- (๑) ๘ ลบ ๑๐ เหลือเท่าไร? (๒) ๘ ลบ ๑๓ เหลือเท่าไร?
 (๓) ๑๕ หักออกเสีย ๘ เหลือเท่าไร?
 (๔) ๑๗ ลบด้วย ๘ เหลือเท่าไร?
 (๕) มีเงิน ๑๑ บาท ใช้จ่าย ๘ บาท เหลือเท่าไร?
 (๖) ไข่ ๑๔ ฟอง ขายเสีย ๘ ฟอง ยังเหลือเท่าไร?
 (๗) มะม่วง ๑๗ ผล นำเสีย ๘ ผล เหลือเท่าไร?
 (๘) มีงาน ๑๗ งาน ขายไป ๘ งาน ยังเหลือเท่าไร?
 (๙) $๑๐ - ๘ = ?$ (๑๐) $๑๓ - ๘ = ?$ (๑๑) $๑๗ - ๘ = ?$
 (๑๒) $๑๖ - ๘ = ?$

แบบฝึกหัด

- (๑) $๑๙ - ๘ = ?$ (๒) $๒๐ - ๘ = ?$ (๓) $๒๑ - ๘ = ?$
 (๔) $๒๒ - ๘ = ?$ (๕) $๒๓ - ๘ = ?$ (๖) $๒๔ - ๘ = ?$
 (๗) $๒๕ - ๘ = ?$ (๘) $๒๖ - ๘ = ?$ (๙) $๒๗ - ๘ = ?$
 (๑๐) $๒๘ - ๘ = ?$ (๑๑) $๒๙ - ๘ = ?$ (๑๒) $๓๐ - ๘ = ?$
 (๑๓) $๓๑ - ๘ = ?$ (๑๔) $๓๒ - ๘ = ?$ (๑๕) $๓๓ - ๘ = ?$
 (๑๖) $๓๔ - ๘ = ?$ (๑๗) $๓๕ - ๘ = ?$ (๑๘) $๓๖ - ๘ = ?$
 (๑๙) $๓๗ - ๘ = ?$ (๒๐) $๓๘ - ๘ = ?$ (๒๑) $๓๙ - ๘ = ?$

ครูให้เก็ทเขียนเลขตั้งแต่ ๑ ถึง ๑๐๐ หลาก ๆ เทียบ

ครูเขียนเลขเหล่านี้ บนกระดานดำ ให้เด็กตอบ ดังนี้

๙ บวกเท่าไร จึงจะได้ ๑๐ =

๙ " " ๑๑ =

๙ " " ๑๒ =

๙ " " ๑๓ =

๙ " " ๑๔ =

๙ " " ๑๕ =

๙ " " ๑๖ =

๙ " " ๑๗ =

๙ " " ๑๘ =

เลขในใจ ตามเด็กให้ตอบด้วยปาก

(๑) ๙ บวก ๑๑ เหลือเท่าไร? (๒) ๙ บวก ๑๔ เหลือเท่าไร?

(๓) ๑๕ ลบด้วย ๙ เหลือเท่าไร? (๔) ๑๖ ลบด้วย ๙ เหลือเท่าไร?

(๕) มีเงิน ๑๘ บาท ใช้จ่าย ๙ บาท เหลือเท่าไร?

(๖) มะพร้าว ๑๖ ผล ขายไป ๙ ผล บังเหลือเท่าไร?

(๗) มารดาให้สติกส์ไปโรงเรียน ๑๕ สติกส์ กินขนมเสีย ๙ สติกส์ เหลือเท่าไร?

(๘) $๑๒ - ๙ = ?$ (๙) $๑๔ - ๙ = ?$ (๑๐) $๑๘ - ๙ = ?$

แบบฝึกหัด

- (๑) $๔๔-๔=?$ (๒) $๒๐-๔=?$ (๓) $๒๔-๔=?$
 (๔) $๓๒-๔=?$ (๕) $๓๖-๔=?$ (๖) $๓๘-๔=?$
 (๗) $๔๒-๔=?$ (๘) $๔๔-๔=?$ (๙) $๔๖-๔=?$
 (๑๐) $๕๓-๔=?$ (๑๑) $๕๕-๔=?$ (๑๒) $๕๖-๔=?$
 (๑๓) $๕๘-๔=?$ (๑๔) $๖๑-๔=?$ (๑๕) $๖๕-๔=?$
 (๑๖) $๖๘-๔=?$ (๑๗) $๗๑-๔=?$ (๑๘) $๗๔-๔=?$
 (๑๙) $๘๑-๔=?$ (๒๐) $๘๖-๔=?$ (๒๑) $๘๓-๔=?$

ครูให้เด็กเขียนเลขตั้งแต่ ๑ ถึง ๑๐๐ หลายๆ แถว

วิธีบวกอย่างทดสิบ

ครูตั้งเลขบนกระดานดำ ดังนี้

๓๖ + ๒๗ = ? สิบ

ก)

หน่วย	
๖	๗
๓	๓
๒	
๖	๓

ตอบ

ข)

$$\begin{array}{r} ๓๖ \\ ๒๗ \\ \hline ๖๓ \end{array} +$$

ตอบ

๖๓

คำแนะนำ ครูสอนนักเรียนบวกทีละหลัก ยวกหลักหน่วยก่อน
 $๗ + ๖ = ๑๓$ ทั้ง ๓ หลักหน่วย แล้วจึงบวกหลักสิบ คือ $๓ + ๒$
 $+ ๑ = ๖$ ทั้ง ๖ ที่หลักสิบ ได้ ๖๓

เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้ว ก็ให้ทำวิธีอย่างแบบ (ข)

แบบฝึกหัด

- (๑) $๓๓ + ๒๖ = ?$ (๒) $๔๒ + ๓๔ = ?$ (๓) $๒๖ + ๓๕ = ?$
 (๔) $๒๙ + ๑๘ = ?$ (๕) $๑๒ + ๓๔ = ?$ (๖) $๑๖ + ๒๗ = ?$
 (๗) $๒๒ + ๑๙ = ?$ (๘) $๓๓ + ๖ + ๔๗ = ?$
 (๙) $๒๕ + ๑๖ + ๓๔ = ?$ (๑๐) $๒๓ + ๑๙ + ๑๖ = ?$
 (๑๑) $๑๒ + ๓๕ + ๔๘ = ?$ (๑๒) $๘ + ๔๖ + ๓๖ = ?$
 (๑๓) $๖ + ๖๕ + ๒๒ = ?$ (๑๔) $๕ + ๕๙ + ๒๒ = ?$
 (๑๕) $๑๘ + ๔๖ + ๓๕ = ?$ (๑๖) $๑๙ + ๖๕ + ๗๔ = ?$
 (๑๗) $๓๓ + ๔๖ + ๒๙ = ?$ (๑๘) $๒๕ + ๔๖ + ๖๓ = ?$
 (๑๙) $๔๑ + ๒๓ + ๑๗ = ?$ (๒๐) $๒๓ + ๑๗ + ๖๓ = ?$
 (๒๑) $๑๓ + ๘๕ + ๑๕ = ?$ (๒๒) $๔๓ + ๑๕ + ๗๔ = ?$

วิธีลบอย่างทดสิบ

วิธีลบทดสิบ ระหว่างเลข ๒ ตำแหน่ง ก็เหมือนกับวิธีบวกทดสิบ
 เพียงสังเกตตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑ $๔๐ - ๑๕ = ?$

วิธีทำ

๔	๐	—
๑	๑	
๒	๕	

ตอบ

คำแนะนำ หลักหน่วย เอาอะไรบวก ๑ จึงจะได้ ๑๐ ก็คือ ๙
 ทั้ง ๙ หลักหน่วย หลักหน้า (สิบ) หนึ่ง บวกกับ (สิบ) หนึ่ง = สอง
 (สิบ) บวกเท่าไร จึงจะได้ ๔ (สิบ) ก็คือ ๒ ทั้งที่หลักสิบ ลัพธ์ = ๒๙

หมายเหตุ ทศสิทธิ์คือ $๑ + ๙ = ๑๐$ (สิทธิ์) หนึ่งบวกหนึ่ง
(สิทธิ์) เป็นสอง (สิทธิ์)

แบบฝึกหัด

- (๑) $๒๓ - ๑๙ = ?$ (๒) $๓๒ - ๒๗ = ?$ (๓) $๔๑ - ๓๘ = ?$
 (๔) $๕๓ - ๓๗ = ?$ (๕) $๖๒ - ๔๖ = ?$ (๖) $๗๔ - ๕๕ = ?$
 (๗) $๘๕ - ๖๗ = ?$ (๘) $๙๕ - ๗๔ = ?$ (๙) $๙๖ - ๗๘ = ?$
 (๑๐) $๘๖ - ๖๗ = ?$ (๑๑) $๕๕ - ๓๖ = ?$ (๑๒) $๔๔ - ๒๘ = ?$
 (๑๓) $๖๖ - ๓๗ = ?$ (๑๔) $๗๖ - ๕๘ = ?$ (๑๕) $๕๘ - ๓๙ = ?$
 (๑๖) $๗๓ - ๕๙ = ?$ (๑๗) $๖๔ - ๕๗ = ?$ (๑๘) $๗๕ - ๕๘ = ?$

แบบฝึกหัด

บวกและลบปนกัน

- (๑) $๔๕ + ๓๔ - ๕๖ = ?$ (๒) $๓๒ + ๔๘ - ๖๖ = ?$
 (๓) $๒๘ + ๖๔ - ๗๕ = ?$ (๔) $๓๙ + ๔๒ - ๖๗ = ?$
 (๕) $๒๓ + ๕๗ - ๕๖ = ?$ (๖) $๑๙ + ๗ + ๔๘ - ๓๖ = ?$
 (๗) $๒๔ + ๘ + ๓๕ - ๔๘ = ?$
 (๘) $๓๔ + ๑๒ + ๔๗ - ๓๘ - ๔๓ = ?$
 (๙) $๔๑ + ๑๙ + ๒๔ - ๒๙ - ๓๖ = ?$
 (๑๐) $๓๑ + ๒๖ + ๑๘ - ๒๖ - ๙ = ?$
 (๑๑) $๔๔ + ๑๑ + ๒๙ - ๓๗ - ๑๘ = ?$

$$(๑๒) ๔๖ + ๒๑ - ๒๖ - ๓๕ = ?$$

$$(๑๓) ๓๕ + ๓๔ + ๒๕ - ๔๔ = ? (๑๔) ๒๕ + ๕๖ - ๕๔ = ?$$

เลขในใจ ถามให้ตอบด้วยปาก ข้อ ๑ ถึงข้อ ๑๐

(๑) ๑ ลบ ๖ เหลือเท่าไร ? (๒) ๑ ลบ ๔ เหลือเท่าไร ?

(๓) ๖ หักออกเสีย ๑ เหลือเท่าไร ?

(๔) ๑ ลบ ๔ เหลือเท่าไร ? (๕) ๑ เอาออกหาก ๕ เหลือเท่าไร ?

(๖) ๑ ลบ ๒ เหลือเท่าไร ? (๗) ๑ ลบ ๔ เหลือเท่าไร ?

(๘) ๖ หักเสีย ๑ เหลือเท่าไร ?

(๙) มีสทงศ์ ๔ สทงศ์ ใช้ขนมเสีย ๔ สทงศ์ เหลือเท่าไร ?

(๑๐) มีหนังสือ ๖ เล่ม ขายไปเสีย ๑ เล่ม เหลืออยู่เท่าไร ?

(๑๑) ๔ - ๑ = ? (๑๒) ๗ - ๔ = ? (๑๓) ๖ - ๑ = ?

(๑๔) ๕ - ๑ = ? (๑๕) ๔ - ๑ = ? (๑๖) ๑๐ - ๑ = ?

(๑๗) ๔ - ๑ = ?

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐.

ครูเขียนสูตรลบแม่ ๒ บนกระดานดำ

แนะนำให้เด็กเข้าใจ ดังนี้

๒ ลบ ๒ เหลือ ๐

๒ ,, ๓ ,, ๑

๒	ลบ	๔	เหลือ	๒
๒	,,	๕	,,	๓ เวลาเลิกเรียนให้เก็บของ
๒	,,	๖	,,	๔ สูดวดยแม่ ๑ ถึงแม่ ๒ หลาย
๒	,,	๗	,,	๕ หน
๒	,,	๘	,,	๖
๒	,,	๙	,,	๗
๒	,,	๑๐	,,	๘
๒	,,	๑๑	,,	๙

เลขในใจ ถามให้ตอบด้วยปาก ข้อ ๑ ถึงข้อ ๑๐

- (๑) ๒ ลบ ๒ เหลือเท่าไร? (๒) ๒ ลบ ๗ เหลือเท่าไร?
 (๓) ๒ ลบ ๘ เหลือเท่าไร? (๔) ๒ ลบ ๕ เหลือเท่าไร?
 (๕) ๑๐ หักออก ๒ เหลือเท่าไร? (๖) ๒ ลบ ๙ เหลือเท่าไร?
 (๗) ๒ ลบ ๕ เหลือเท่าไร? (๘) ๒ ลบ ๑๐ เหลือเท่าไร?
 (๙) ใช้ ๘ ฟอง แยกเลียบ ๒ ฟอง เหลือเท่าไร?
 (๑๐) มีเงิน ๑๑ บาท ให้เขาไปเลียบ ๒ บาท เหลือเท่าไร?
 (๑๑) $๘ - ๒ = ?$ (๑๒) $๙ - ๒ = ?$ (๑๓) $๑๐ - ๒ = ?$
 (๑๔) $๗ - ๒ = ?$ (๑๕) $๕ - ๒ = ?$ (๑๖) $๑๑ - ๒ = ?$
 (๑๗) $๖ - ๒ = ?$

ครูให้เก็บเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐,
 ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒,

๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔,
๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐.

ครูเขียนสูตรลยแม่ ๓ บนกระดานดำ

แนะนำให้เกิดเข้าใจ กัน

๓	ลย	๓	เหลือ	๐
๓	๖	๔	๖	๑
๓	๖	๕	๖	๒
๓	๖	๖	๖	๓ เวลาเลิกเรียนให้เกิดห้อง
๓	๖	๗	๖	๔ สูตรลยแม่ ๑ ถึงแม่ ๓ หลายหน
๓	๖	๘	๖	๕
๓	๖	๙	๖	๖
๓	๖	๑๐	๖	๗
๓	๖	๑๑	๖	๘
๓	๖	๑๒	๖	๙

เลขในใจ ถามให้เกิดทอยถ้วยปาก ขั้ว ๑ ถึงขั้ว ๑๐

- (๑) ๓ ลย ๘ เหลือเท่าไร? (๒) ๓ ลย ๗ เหลือเท่าไร?
(๓) ๓ ลย ๖ เหลือเท่าไร? (๔) ๓ ลย ๕ เหลือเท่าไร?
(๕) ๓ ลย ๔ เหลือเท่าไร? (๖) ๓ ลย ๑๑ เหลือเท่าไร?
(๗) หมวกโหลหนึ่ง ข้างไปเสียบ ๓ ใบ เหลือเท่าไร?
(๘) เงิน ๑๑ บาท ใช้เสียบ ๓ บาท เหลือเท่าไร?
(๙) เบิก ๙ ทวิ ภายหลัง ๓ ทวิ เหลือเท่าไร?

- (๑๐) ข้าม ๑๐ ไป แรกสิบ ๓ ไป เหลือเท่าไร ?
 (๑๑) ๑๒ - ๓ = ? (๑๒) ๑๔ - ๓ = ? (๑๓) ๑๑ - ๓ = ?
 (๑๔) ๘ - ๓ = ? (๑๕) ๖ - ๓ = ? (๑๖) ๑๐ - ๓ = ?
 (๑๗) ๗ - ๓ = ?

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐. เขียนหลายหน อ่านทวนไปทวนมาด้วย

ครูเขียนสูตรลบแม่ ๕ บนกระดานดำ
 แนะนำให้เด็กเข้าใจ ดังนี้

๕	ลบ	๕	เหลือ	๐	
๕	"	๔	"	๑	
๕	"	๖	"	๒	
๕	"	๗	"	๓	เวลาเด็กเขียนให้เด็กท่อง
๕	"	๘	"	๔	สูตรลบแม่ ๑ ถึง แม่ ๕ หลายหน
๕	"	๙	"	๕	
๕	"	๑๐	"	๖	
๕	"	๑๑	"	๗	
๕	"	๑๒	"	๘	
๕	"	๑๓	"	๙	

เลขในใจ ตามให้เก็ทคอบด้วยปาก ชี้ ๑ ถึงชี้ ๑๐

- (๑) ๔ ลบ ๘ เหลือเท่าไร? (๒) ๔ ลบ ๑๐ เหลือเท่าไร?
 (๓) ๔ ลบ ๑๒ เหลือเท่าไร? (๔) ๔ ลบ ๙ เหลือเท่าไร?
 (๕) ๔ ลบ ๑๑ เหลือเท่าไร? (๖) ๔ ลบ ๑๓ เหลือเท่าไร?
 (๗) เงิน ๑๓ บาท ใช้จ่าย ๔ บาท คงเหลือกี่บาท?
 (๘) มะม่วง ๑๑ ผล นำเสีย ๔ ผล เหลืออีกกี่ผล?
 (๙) มะนาว ๑๒ ผล ขายไป ๔ ผล เหลือเท่าไร?
 (๑๐) ไข่ ๙ ฟอง กินเสีย ๔ ฟอง ยังเหลือกี่ฟอง?
 (๑๑) $๗ - ๔ = ?$ (๑๒) $๑๒ - ๔ = ?$ (๑๓) $๑๓ - ๔ = ?$
 (๑๔) $๙ - ๔ = ?$ (๑๕) $๘ - ๔ = ?$ (๑๖) $๕ - ๔ = ?$
 (๑๗) $๑๐ - ๔ = ?$

ครูให้เก็ทเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐.
 เขียนทลายหน ชำนาญไปทวนมาด้วย

ครูเขียนสูตรลบแม่ ๕ บนกระดานดำ

แนะนำให้เก็ทเข้าใจ กัน

๕ ลบ ๕ เหลือ ๐

๕	ลบ	๖	เหลือ	๑	
๕	”	๗	”	๒	
๕	”	๘	”	๓	เวลาเลิกเรียนให้เด็กท่อง
๕	”	๙	”	๔	สูตรลบมี ๑ ถึง ๕ ทดสอบ
๕	”	๑๐	”	๕	
๕	”	๑๑	”	๖	
๕	”	๑๒	”	๗	
๕	”	๑๓	”	๘	
๕	”	๑๔	”	๙	

เลขในใจ ถามให้เกิดตอบด้วยปาก ข้อ ๑ ถึงข้อ ๑๐

- (๑) ๕ ลบ ๘ เหลือเท่าไร? (๒) ๕ ลบ ๗ เหลือเท่าไร?
 (๓) ๕ ลบ ๑๑ เหลือเท่าไร? (๔) ๕ ลบ ๑๓ เหลือเท่าไร?
 (๕) เข้มมีสตางค์ ๑๒ สตางค์ กินขนมเสีย ๕ สตางค์ เหลือ
 เท่าไร?
 (๖) ส้ม ๑๔ ผล เน้นเสีย ๕ ผล จะเหลือเท่าไร?
 (๗) ผ้า ๙ ผืน ขายไป ๕ ผืน ยังเหลือกี่ผืน?
 (๘) ไข่ ๑๓ ตัว ขายเสีย ๕ ตัว ยังเหลือไข่กี่ตัว?
 (๙) ข้าว ๑๔ กระชอน กินเสีย ๕ กระชอน เหลือกี่กระชอน?
 (๑๐) มีสตางค์ ๑๑ อัน แจกให้เพื่อนเสีย ๕ อัน เหลือกี่อัน?
 (๑๑) $๘ - ๕ = ?$ (๑๒) $๑๐ - ๕ = ?$ (๑๓) $๑๓ - ๕ = ?$

(๑๔) ๑๔ - ๕ = ? (๑๕) ๑๕ - ๕ = ? (๑๖) ๑๖ - ๕ = ?
 (๑๗) ๑๗ - ๕ = ? (๑๘) ๑๘ - ๕ = ?

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐.

ครูให้เด็กเขียนหลายหน อ่านทวนไปทวนมากับ

ครูเขียนสูตรแม่ ๖ บนกระดานดำ

แนะนำให้เด็กเข้าใจ ดังนี้

๖	ลบ	๖	เหลือ	๐	
๖	„	๗	„	๑	
๖	„	๘	„	๒	
๖	„	๙	„	๓	เวลาเด็กเขียนให้เด็กท่อง
๖	„	๑๐	„	๔	สูตรลบแม่ ๑ ถึงแม่ ๖ หลาย
๖	„	๑๑	„	๕	ทา
๖	„	๑๒	„	๖	
๖	„	๑๓	„	๗	
๖	„	๑๔	„	๘	
๖	„	๑๕	„	๙	

เลขในใจ ตามให้เด็กตอบด้วยปาก ข้อ ๑ ถึงข้อ ๑๐

- (๑) บ ๗๙ เหลือเท่าไร? (๒) บ ๗๐ เหลือเท่าไร?
 (๓) บ ๗๑ เหลือเท่าไร? (๔) บ ๗๒ เหลือเท่าไร?
 (๕) บ ๗๓ เหลือเท่าไร?
 (๖) มีมะม่วง ๑๕ ผล ให้นำไป ๖ ผล เหลือเท่าไร?
 (๗) มีเงิน ๑๓ บาท ให้นำไป ๖ บาท เหลือเท่าไร?
 (๘) ลูกไก่ ๑๕ ตัว ฆ่ากินเสีย ๖ ตัว ยังเหลือกี่ตัว?
 (๙) มีไข่ ๙ ฟอง กินเสีย ๖ ฟอง เหลือกี่ฟอง?
 (๑๐) ไข่ไก่ ๑๑ ตัว ขายไปเสีย ๖ ตัว ยังเหลือไก่กี่ตัว?
 (๑๑) $๙ - ๖ = ?$ (๑๒) $๑๐ - ๖ = ?$ (๑๓) $๑๕ - ๖ = ?$
 (๑๔) $๑๔ - ๖ = ?$ (๑๕) $๑๓ - ๖ = ?$ (๑๖) $๑๑ - ๖ = ?$
 (๑๗) $๘ - ๖ = ?$

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐

ครูให้เขียนหลายหน อ่านทวนไปทวนมากับ

ครูเขียนสูตรลยแม่ ๗ บนกระดานดำ
แนะนำให้เด็กเข้าใจ ดังนี้

๗	ลย	๗	เหลือ	๐	
๗	„	๘	„	๑	
๗	„	๙	„	๒	เวลาเลิกเรียนให้เด็กท่อง
๗	„	๑๐	„	๓	ลยแม่ ๑ ถึงแม่ ๗ หลายหน
๗	„	๑๑	„	๔	
๗	„	๑๒	„	๕	
๗	„	๑๓	„	๖	
๗	„	๑๔	„	๗	
๗	„	๑๕	„	๘	
๗	„	๑๖	„	๙	

เลขในใจ ถามให้เด็กตอบด้วยปาก ข้อ ๑ ถึง ๑๐

- (๑) ๗ ลย ๘ เหลือเท่าไร? (๒) ๗ ลย ๑๐ เหลือเท่าไร?
 (๓) ๗ ลย ๑๓ เหลือเท่าไร? (๔) ๗ ลย ๑๕ เหลือเท่าไร?
 (๕) สัม ๑๖ ผล เน้าเสีย ๗ ผล ยังเหลือกี่ผล?
 (๖) มีเงิน ๑๕ บาท หายเสีย ๗ บาท เหลือกี่บาท?
 (๗) มีเบ๊ก ๑๒ ตัว ขายเสีย ๗ ตัว ยังเหลือกี่ตัว?
 (๘) พ่อให้ส탕ค์ ๑๑ ส탕ค์ กินขนมเสีย ๗ ส탕ค์ เหลือ
 เท่าไร?

- (๙) ใช้ไก่ ๙ ฟอง นำเลี้ยง ๗ ฟอง เหลืออีกฟอง?
 (๑๐) ข้าม ๑๐ ใบ แยกเลี้ยง ๗ ใบ ยังกี่ใบ?
 (๑๑) ๙ - ๗ = ? (๑๒) ๑๑ - ๗ = ? (๑๓) ๑๔ - ๗ = ?
 (๑๔) ๑๖ - ๗ = ? (๑๕) ๑๕ - ๗ = ? (๑๖) ๑๒ - ๗ = ?
 (๑๗) ๑๑ - ๗ = ? (๑๘) ๑๓ - ๗ = ?

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐.

ครูให้เขียนหลายหน อ่านทวนไปทวนมาด้วย

ครูเขียนสูตรลบแม่ ๘ บนกระดานดำ

แนะนำให้เด็กเข้าใจ ดังนี้

๘	ลบ	๘	เหลือ	๐
๘	๖	๘	๖	๑ เวลาเลิกเรียนให้เด็กท่อง
๘	๖	๑๐	๖	๒ สูตรลบแม่ ๑ ถึงแม่ ๘ หลาย
๘	๖	๑๑	๖	๓ หน

๔	ลบ	๑๒	เหลือ	๔
๔	„	๑๓	„	๕
๔	„	๑๔	„	๖
๔	„	๑๕	„	๗
๔	„	๑๖	„	๘
๔	„	๑๗	„	๙

เลขในใจ ถามให้แก้ยกทอยด้วยปาก ชั้ ๑ ถึง ชั้ ๑๐

- (๑) ๔ ลบ ๑๐ เหลือเท่าไร? (๒) ๔ ลบ ๑๓ เหลือเท่าไร?
 (๓) ๔ ลบ ๑๕ เหลือเท่าไร? (๔) ๔ ลบ ๑๗ เหลือเท่าไร?
 (๕) มีเงิน ๑๑ บาท ใช้เสีย ๔ บาท เหลือเท่าไร?
 (๖) ใช้เบ็ก ๑๔ ฟอง แยกเสีย ๔ ฟอง เหลืออีกกี่ฟอง?
 (๗) มะม่วง ๑๖ ผล นำเสีย ๔ ผล ยังเหลืออีกกี่ผล?
 (๘) มีงาน ๑๗ ใบ ขาดไปเสีย ๔ ใบ ยังเหลืออยู่กี่งาน?
 (๙) น้องมีสตางค์ ๑๒ สตางค์ เขากินขนมเสีย ๔ สตางค์ น้อง
 ะเหลือสตางค์เท่าไร?
 (๑๐) แขนที่มีแปะ ๑๕ กั้ว ขาดไป ๔ กั้ว ยังเหลืออีกกี่กั้ว?
 (๑๑) $๑๐ - ๔ = ?$ (๑๒) $๑๓ - ๔ = ?$ (๑๓) $๑๗ - ๔ = ?$
 (๑๔) $๑๖ - ๔ = ?$ (๑๕) $๑๑ - ๔ = ?$ (๑๖) $๑๕ - ๔ = ?$
 (๑๗) $๑๒ - ๔ = ?$

ครูให้เด็กเขียนเลข ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑,

๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓,
 ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕,
 ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗,
 ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙,
 ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑,
 ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓,
 ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕,
 ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐

เก็บเขียนแล้ว กรุให้เก็บอ่านทวนไปทวนมาด้วย

กรุเขียนสูตรแม่ ๙ ขนกระดานกำ

แนะนำให้เก็บเข้าไว้ กังน

๙	ลย	๙	เหลือ	๐	
๙	"	๑๐	"	๑	
๙	"	๑๑	"	๒	
๙	"	๑๒	"	๓	เวลาเด็กเขียนให้เก็บท้อง
๙	"	๑๓	"	๔	สูตรลยแม่ ๑ ถึงแม่ ๙ ทลาย
๙	"	๑๔	"	๕	ทวน
๙	"	๑๕	"	๖	
๙	"	๑๖	"	๗	
๙	"	๑๗	"	๘	
๙	"	๑๘	"	๙	

เลขในใจ ถามให้แก้ยกตอบด้วยปาก ข้อ ๑ ถึงข้อ ๑๐

- (๑) เลข ๑๑ เหลือเท่าไร? (๒) เลข ๑๔ เหลือเท่าไร?
 (๓) เลข ๑๖ เหลือเท่าไร? (๔) เลข ๑๒ เหลือเท่าไร?
 (๕) มีเงิน ๑๘ บาท ใช้จ่าย ๔ บาท เหลือเท่าไร?
 (๖) มะพร้าว ๑๖ ผล ขายไปเสีย ๔ ผล ยังเหลือเท่าไร?
 (๗) ถิ่นไก่สัปดาห์ไปโรงเรียน ๑๕ สัปดาห์ กินขนมเสีย ๔ สัปดาห์
 ยังเหลือเท่าไร?
 (๘) มีหมวก ๑๓ ใบ ขายเสีย ๔ ใบ ยังเหลือเท่าไร?
 (๙) มีวัว ๑๔ ตัว ขายเสีย ๔ ตัว ยังเหลืออีกกี่ตัว?
 (๑๐) มีส้ม ๑๑ ผล นำไปเสีย ๔ ผล ยังเหลือส้มกี่ผล?
 (๑๑) $๑๒ - ๔ = ?$ (๑๒) $๑๗ - ๔ = ?$ (๑๓) $๑๕ - ๔ = ?$
 (๑๔) $๑๔ - ๔ = ?$ (๑๕) $๑๘ - ๔ = ?$ (๑๖) $๑๑ - ๔ = ?$
 (๑๗) $๑๖ - ๔ = ?$

ครูให้เด็กเขียนเลขต่อไป

วิธีบวกอย่างทดสอบ

การบวกทศสิบนั้น เมื่อบวกช่องหลังไว้แล้ว ถ้าได้เป็นจำนวน
 สิบ ก็ให้ทดขึ้นมายกช่องหน้า

ครูตั้งเลขบนกระดานดำ ดังนี้ $๓๖ + ๒๗ = ?$

ครูเขียนเลขบนกระดานดำ ดังนี้ $๓๑ - ๑๖ = ?$

สิบ	หน่วย
๑	๑
	๖
	๕
๒	
๑	
๑	๕

คำแนะนำ ก. ๖ ลบ ๑ ไม่พอ

จึงต้องลบ ๑๑ ก็เอาช่องหน้ามา

สิบหนึ่ง

ข. ๓๐ เอา ออกสิบสิบหนึ่ง

เหลือ ๒๐

ก. ๑๐ ลบ ๒๐ เหลือสิบหนึ่ง

แบบฝึกหัด

- (๑) $๒๓ - ๑๕ = ?$ (๒) $๓๕ - ๒๗ = ?$ (๓) $๔๑ - ๓๘ = ?$
 (๔) $๕๓ - ๓๗ = ?$ (๕) $๖๒ - ๔๖ = ?$ (๖) $๗๔ - ๕๕ = ?$
 (๗) $๘๕ - ๑๗ = ?$ (๘) $๙๓ - ๗๔ = ?$ (๙) $๙๖ - ๗๘ = ?$
 (๑๐) $๘๖ - ๖๗ = ?$ (๑๑) $๕๕ - ๓๖ = ?$
 (๑๒) $๔๔ - ๒๘ = ?$ (๑๓) $๖๖ - ๓๗ = ?$
 (๑๔) $๗๖ - ๕๘ = ?$ (๑๕) $๕๘ - ๓๙ = ?$

ครูเห็นว่าเด็กอ่านและเขียนหนังสือได้บ้างแล้ว ก็ควรให้เด็ก
 หัดทำโจทย์ไว้บ้าง ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ มีควายผู้ ๑๔ ตัว และตัวเมีย ๒๑ ตัว ถูก
 ๘ ตัว ควายผู้จะมีกี่ตัว?

วิธีทำ	ควายตัวผู้	๑๔	ตัว
	„ แม่	๒๑	„
	„ ลูก	๘	„
	รวมควายฝูงนี้	<u>๔๓</u>	„

ตอบ ๔๓ ตัว

แบบฝึกหัด

- (๑) ก. มีเงิน ๓๔ บาท ข. มีเงิน ๒๖ บาท ถามว่า ก. ข. มีเงินรวมกันเท่าไร ?
- (๒) ฉันซื้อส้มโอ ๔๓ ผล และซื้อมาอีก ๓๘ ผล ฉันซื้อส้มโอรวมกันเท่าไร ?
- (๓) นายซุ่ม สัก มีแกะ ๓๓ ตัว ซื้อแกะเพิ่มมาอีก ๑๔ ตัว นายซุ่ม สัก มีแกะกี่ตัว ?
- (๔) ส้มเขียวหวาน ๓ กระจาก ๆ หนึ่งมี ๑๘ ผล กระจากสองมี ๓๖ ผล กระจากสามมี ๒๘ ผล รวม ๓ กระจากมีส้มเท่าไร ?
- (๕) เกษินพฤษภาคมมี ๓๑ วัน มิถุนายนมี ๓๐ วัน กรกฎาคมมี ๓๑ วัน ๓ เดือนรวมกันเป็นกี่วัน ?
- (๖) เด็กโรงเรียนหนึ่ง ชั้นประถมปีที่ ๑ มี ๓๔ คน ประถมปีที่ ๒ มี ๑๕ คน ประถมปีที่ ๓ มี ๑๘ คน โรงเรียนนั้นมีเด็กกี่คน ?

- (๓๗) ร้านหนึ่งวันที่ ๑ ขายของได้เงิน ๒๒ บาท วันที่ ๒ ขายได้ ๓๕ บาท วันที่ ๓ ขายได้ ๑๔ บาท ๓ วันนี้ร้านนี้ขายได้เงินเท่าไร ?
- (๓๘) ฉันทแรกสตาลค์ให้ ก. รับไป ๒๔ สตาลค์ ข. รับไป ๓๖ สตาลค์ ค. รับไป ๑๔ สตาลค์ ฉันทแรกสตาลค์ไปเท่าไร ?
- (๓๙) รงเขาเลข ไวนวน ๓๒, ๒๕, ๑๖. บวกกันเข้าจะได้เท่าไร ?
- (๔๐) ก. สอบไล่ได้วิชาเลข ๓๐ คะแนน เขียน ๑๘ คะแนน แท่ง ๓๕ คะแนน ก. ได้คะแนนรวมเท่าไร ?
- (๔๑) ก. มีอายุ ๒๓ ปี ข. มีอายุ ๑๘ ปี ค. มีอายุ ๑๕ ปี รวมอายุ ก.ข.ค. เท่าไร ?
- (๔๒) รถไฟมาจากกรุงเทพฯ ถึงสถานีแปะครว มีคนลงชั้นที่หนึ่ง ๑๒ คน ชั้นที่สอง ๒๘ คน ชั้นที่สาม ๓๓ คน คนลงรวมเท่าไร ?
- (๔๓) แม่ค้าขายแกลงไม้ครึ่งที่หนึ่ง ๓๔ ผล ขายครึ่งที่สอง ๑๗ ผล ขายครึ่งที่สาม ๒๖ ผล แม่ค้าขายแกลงไม้ไปเท่าไร ?
- (๔๔) หมู่บ้านหนึ่งมีชาย ๕๒ คน หญิง ๒๔ คน เด็ก ๑๖ คน หมู่บ้านนั้นมีคนเท่าไร ?
- (๔๕) พ่อค้าคนหนึ่งขายวัวได้ ๓๖ บาท ขายแกะได้ ๒๕ บาท ขายแพะได้ ๒๓ บาท พ่อค้าขายได้เงินเท่าไร ?

(๑๖) ฉันอ่านหนังสือวันหนึ่ง ๒๖ ใบ วันที่สอง ๒๔ ใบ วันที่สาม ๑๘ ใบ ฉันอ่านหนังสือได้กี่ใบ?

(๑๗) นายมี พงศ์คำ ซื้อเรือลำหนึ่งราคา ๓๒ บาท ลำที่สอง ๑๘ บาท ลำที่สาม ๑๖ บาท เขาซื้อเรือ ๓ ลำสิ้นเงินเท่าไร?

ตัวอย่างที่ ๒ ชายคนหนึ่งมีเงิน ๔๒ บาท เขาใช้เงินไปแล้ว ๒๘ บาท เขามีเงินเหลือเท่าไร?

วิธีทำ	ชายคนหนึ่งมีเงิน	๔๒	บาท
	ใช้เสีย	๒๘	,,
	คงเหลือ	๑๔	,,
	ตอบ	๑๔	บาท

แบบฝึกหัด

(๑) ไม้ซีกไฟกลักหนึ่งมี ๖๐ อัน ถ้าใช้ซีกแล้ว ๔๕ อัน ยังเหลืออีกอัน?

(๒) แม่ค้ามีไข่เป็ด ๖๔ ฟอง ขายไปเสีย ๓๗ ฟอง เหลืออีกฟอง?

(๓) เรือเมตลำหนึ่ง มีคนโดยสาร ๕๓ คน แต่คนขึ้นเสีย ๓๘ คน ยังเหลือในเรืออีกคน?

(๔) ซื้อเรือลำหนึ่งราคา ๒๘ บาท ขายไปราคา ๓๖ บาท มีกำไรเท่าไร?

(๕) ครูดี มีทรัพย์ ทำงานได้เงินเดือน ๆ ละ ๔๕ บาท ใช้เสียเงินเดือน ๒๗ บาท ครูดี เก็บไว้กี่เงินเท่าไร?

- (๖) หนังสือเล่มหนึ่ง ๕๐ หน้า ถ้าเก็บอ่านไปแล้ว ๓๔ หน้า
ยังไม่อ่านอีกกี่หน้า ?
- (๗) ฉันขายแกะไปได้เงิน ๖๔ บาท แล้วเอาไปซื้อแพะ ๔๖ บาท
ยังเหลืออยู่เท่าไร ?
- (๘) ครูซื้อปากกา ๕๖ ค้าม แรกให้เด็กคนละค้าม ยังเหลือ
ปากกา ๑๘ ค้าม เด็กมาวรับปากกาก็คน ?
- (๙) ฉันซื้อวัวตัวหนึ่ง ยังเหลือเงินอีก ๕๓ บาท เก็บฉันมีเงิน
อยู่แล้ว ๖๕ บาท ฉันซื้อวัวราคาเท่าไร ?
- (๑๐) ฉันซื้อนาฬิกาเรือนหนึ่งราคา ๖๕ บาท ฉันให้ธนบัตร
ละบียะ ๑๐๐ บาทไปละบียะหนึ่ง ฉันจะไ้กดลยคืนเท่าไร ?
- (๑๑) แม่ค้าคนหนึ่ง ซื้อไข่เป็ด ๓๕ ฟอง เมื่อนำมาตกละย
๓๔ ฟอง ยังเหลือที่กักฟอง ?
- (๑๒) มีเสื้ออยู่ ๔๔ ตัว หญิงซื้อไป ๕๘ ตัว ชายซื้อไป ๑๓ ตัว
ยังเหลืออยู่กี่ตัว ?
- (๑๓) ทหารกองหนึ่ง มีพลและนายรวม ๑๐๐ คน ส่งไปรักษา
กองเรือน ๔๕ คน รักษาสถานีรถไฟ ๒๕ คน รักษาอยู่ที่
กองเท่าไร ?
- (๑๔) ฉันได้เงินเดือนๆละ ๗๕ บาท จ่ายค่าอาหารละย ๓๐ บาท
ค่าเช่าบ้าน ๑๖ บาท ฉันเก็บไว้ได้เท่าไร ?
- (๑๕) ก. มีเงิน ๓๔ บาท มีคนนำมมาใช้หนี้ ๔๖ บาท ก. ใช้เงิน
ไปแล้ว ยังเหลือ ๕๘ บาท เขาใช้เงินไปเท่าไร ?

แบบฝึกหัดระคน

๑

- (๑) รงเอา ๓๒ หักออกจาก ๕๒ เหลือเท่าไร ?
- (๒) รงหาผลบวก ๑๔, ๓๖, ๔๒.
- (๓) มีแพะ ๕๐ ตัว ขายไปเสีย ๒๔ ตัว ยังเหลืออีกตัว ?
- (๔) โรงเรียนประชาบาลแห่งหนึ่ง มีนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ ๓๓ คน ประถมปีที่ ๒ มี ๑๕ คน ประถมปีที่ ๓ มี ๑๒ คน โรงเรียนนั้นมีนักเรียนกี่คน ?

๒

- (๑) รงเขียนให้เป็นทศนิยมสี่ ๓๘, ๕๒, ๖๔, ๗๓.
- (๒) รงบวกเข้าด้วยกัน ๒๕, ๑๔, ๔๘, ๑๓.
- (๓) คุณใช้เงินออกไปเท่าไร ? ถ้าคุณยังมีเงินอยู่ ๔๕ บาท เก็บมีอยู่ ๑๐๐ บาท
- (๔) แม่ซื้อส้ม ๘๐ ผล ขายไป ๒ คราว ๆ ๓ ครั้ง ๒๑ ผล คราวที่ ๒ ขายไปเท่าไร ? ถ้ายังมีเหลืออยู่ ๒๗ ผล

๓

- (๑) เด็กแดง รักเรียน ซื้อหนังสือการรักยาตัวเล่ม ๑ ราคา ๓๕ สตางค์ เลขประถมปีที่ ๔ ราคา ๔๐ สตางค์ แยกแบ่งบอกหมายประถมปีที่ ๔ ราคา ๓๐ สตางค์ รวมหมดเป็นราคาเท่าไร ?

- (๒) $๖๔ + ๓๔ - ๒๗ = ?$
- (๓) ชายเดินทางคนหนึ่ง ขี่ม้าไป ๕๐ เส้น เกินไป ๑๔ เส้น ลงเรือไป ๓๔ เส้น ชายนั้นเดินทางได้กี่เส้น?
- (๔) รถไฟออกจากสถานีกรุงเทพ ฯ มีคนโดยสารรวม ๖๔ คน แต่เมื่อรถถึงสถานีปลายทาง คนโดยสารลงเพียง ๓๔ คน คนลงร่วทางกี่คน?

๔

- (๑) รงเขา ๔๘ หักออกจาก ๗๓ เหลือเท่าไร?
- (๒) รงผลบวก ๓๗, ๒๕, ๑๓, ๓๑,
- (๓) มีเงิน ๒ ถูกรวมกัน ๘๕ บาท ถูกรั้งหนึ่ง ๓๘ บาท ถูกรั้งสอง มีเงินเท่าไร?
- (๔) แม่ค้าซื้อไข่ ๕๐ ฟอง ภายหลังซื้อได้อีก ๓๕ ฟอง ขาย ได้เพียง ๖๗ ฟอง นำเข้ากี่ฟอง?

๕

- (๑) รงเขียนเป็นตัวหนังสือ ๓๖, ๗๔, ๒๙, ๕๘.
- (๒) รงบวก ๓๔, ๕๒, ๔๔. เข้าตัวบวกกันเป็นเท่าไร?
- (๓) รงเขา ๔๓ หักออกจาก ๗๒ เหลือเท่าไร?
- (๔) มีเงิน ๔๘ บาท ซื้อหนังสือเล่ม ๒๑ บาท ซื้อเครื่องแบบ ลูกเสือ ๓๗ บาท ยังเหลืออีกบาท?

๖

- (๑) รงเขียนเป็นตัวเลข สามสิบสาม, ห้าสิบหก, เจ็ดสิบเก้า
- (๒) มีไข่ไก่ ๓๒ ฟอง แดกดูเสีย ๑๕ ฟอง เหลืออีกกี่ฟอง?
- (๓) $๒๖ + ๔๓ + ๓๖ - ๖๘ = ?$
- (๔) แดกคนหนึ่งมีม้า ๘ ตัว แพร ๒๖ ตัว วัว ๑๕ ตัว สุนัข ๕ ตัว รวมสัตว์ทั้งสี่ชนิดกี่ตัว?

๗

- (๑) มีเงิน ๓ ถุง ๆ หนึ่ง ๓๕ บาท ถุงที่สอง ๒๐ บาท ถุงที่สาม ๔๘ บาท เงิน ๓ ถุงรวมกันเท่าไร?
- (๒) รงเขียนเป็นตัวเลขหนึ่งสี่ ๔๖, ๙๓, ๔๕.
- (๓) ฉันมีเงินไป ๓๘ บาท ชัยกางเกงแพรตัวหนึ่ง ๘ บาท ชัยอนาฬิกาข้อมือเรือนหนึ่ง ๒๐ บาท ชายกางเกงแพรเสีย ๖ บาทเท่านั้น ฉันยังเหลือเงินอยู่เท่าไร?
- (๔) มะม่วงต้นหนึ่ง ออก ๕๐ ผล เหลืออยู่บนต้น ๓๔ ผล เก็บแล้วกี่ผล?

๘

- (๑) รงเขียนให้เป็นตัวเลขหนึ่งสี่ ๔๙, ๗๘, ๕๒.
- (๒) พงบวกเลขจำนวนต่อไปนี้เข้าด้วยกัน ๔๒, ๓๖, ๑๘.
- (๓) แม่ค้าซื้อมะม่วงอย่างละ ๓๕ ผล อย่างกลาง ๒๕ ผล อย่างที่ ๒๙ ผล แม่ค้าซื้อมะม่วงรวมเท่าไร?

- (๔) ร้านเจริญพานิช มีหนังสือรูปประจำบ้าน ๖๐ เล่ม ขายไป ๓๗ เล่ม ชำรุด ๑๕ เล่ม ที่เหลืออยู่ตั้งคืนโรงพิมพ์ศรีหงส์ คืนเท่าไร ?

๘

- (๑) เรขเขียนให้เป็นตัวเลข หกลสิบแปด, สี่สิบสาม, ห้าสิบสอง.
 (๒) ๓๙ หักออกจาก ๔๒ เหลือเท่าไร ?
 (๓) ชื่อหนังสือเลขประจักษ์บทหนึ่ง ๓๕ เล่ม การรักษากวีเล่มหนึ่ง ๑๕ เล่ม แยกหักอ่านขึ้นกัน ๒๑ เล่ม รวมชื่อหนังสือกี่เล่ม ?
 (๔) นกยางฝูงหนึ่ง หาปลากินที่หนองแห่งหนึ่ง บินไปเสีย ๑๒ ตัว แล้วบินกลับมาลงที่หนองอีก ๑๕ ตัว เกียวนี่มีนกเหลืออยู่ ๖๐ ตัว เกียวนี่มีนกกี่ตัว ?

๑๐

- (๑) รถไฟถึงสถานีกรุงเทพ ๖ มีคนโดยสารเป็นจีน ๓๕ คน แยก ๒๐ คน ไทย ๔๕ คน รถไฟกระบวนนี้ มีคนโดยสารเท่าไร ?
 (๒) เรขเขียนเป็นทศนิยม ๙๖, ๑๐๐, ๗๔.
 (๓) ๕๓ กับ ๗๑ จะต่างกันเท่าไร ?
 (๔) ชื่อส้ม ๔๐ ผล แล้วชื่อมาอีก ๓๒ ผล ขายไป ๓๙ ผล นำเสีย ๔ ผล ยังเหลืออีกกี่ผล ?

๑๑

- (๑) ส้มกระวานหนึ่งมี ๗๐ ผล ขายไปเสีย ๒๕ ผล กินเสีย ๙ ผล ยังเหลืออีกกี่ผล ?

- (๒) โรงเขียนเป็นทิวเตช เก้าสิบหก, แปดสิบสี่, หกสิบสอง.
 (๓) ๒๒ จะเพิ่มอีกเท่าไร จึงจะครบ ๘๑ ?
 (๔) โรงหาผลบวกของ ๓๕, ๔๑, ๑๓, ๘.

๑๒

- (๑) ๘๔ ลบด้วย ๕๕ เหลือเท่าไร ?
 (๒) โรงเขียนเป็นทิวหนึ่งสี่ ๓๘, ๖๒, ๘๔.
 (๓) มีเชือก ๓ เส้น ๆ ที่หนึ่งยาว ๓๕ วา เส้นที่ ๒ ยาว ๑๘ วา
เส้นที่ ๓ ยาว ๒๖ วา ถ้าต่อกันเข้าจะยาวเท่าไร ?
 (๔) โรงเรียนสตรีวิทยามีนักเรียน ๘๒ คน นักเรียนลาออก
๑๘ คน ที่สอบไล่ได้ลาออก ๒๘ คน นักเรียนกำลังเรียน
อยู่กี่คน ?

๑๓

- (๑) จะต้องหาจำนวนเท่าไร บวกกับ สามสิบห้า จึงจะได้ ๖๔ ?
 (๒) ส้มกระวานหนึ่ง ๕๐ ผล กินเสีย ๒๒ ผล ขายไป ๖๗ ผล
จะยังเหลืออยู่กี่ผล ?
 (๓) โรงหาผลบวกของ ๓๘, ๑๖, ๘, ๔๓.
 (๔) ถังใบหนึ่งหนัก ๘๐ ถัง ถังออกเสีย ๓๓ ถัง รั่วออกเสีย
๒๘ ถัง ยังเหลือน้ำอยู่ในถังเท่าไร ?

๑๔

- (๑) พี่มีเงิน ๖๕ บาท น้องมี ๕๘ บาท พี่น้องมีเงินต่างกันเท่าไร?
- (๒) $๓๙ + ๒๖ + ๑๘ - ๔๗ = ?$
- (๓) ฉันทัดเย็บได้ ๕๐ ตัว ชายไปเย็บ ๑๙ ตัว หญิงเย็บ ๗ ตัว
ยังเหลืออยู่อีกกี่ตัว?
- (๔) กระเป๋าใบที่หนึ่งมีใช้ ๓๔ ฟอง ใบที่สองมีใช้ ๕๐ ฟอง ใบ
ที่สามมีใช้ ๒๘ ฟอง กระเป๋า ๓ ใบ ใช้กี่ฟอง?

๑๕

- (๑) $๔๗ - ๒๘ + ๕๖ - ๓๔ = ?$
- (๒) เชือกบ้านเส้นหนึ่งยาว ๕๕ วา เชือกมะนิลาเส้นหนึ่งยาว
๓๙ วา เชือกบ้านยาวกว่ามะนิลาเท่าไร?
- (๓) บิฑามีอายุ ๕๒ ปี แก่กว่าบุตร ๒๖ ปี บุตรมีอายุเท่าไร?
- (๔) ก. มีมะม่วง ๑๕ ผล ข. มีมะม่วงมากกว่า ก. ๑๔ ผล ค. มี
มะม่วงมากกว่า ข. ๒๒ ผล ค. มีมะม่วงกี่ผล?

๑๖

- (๑) $๙๔ - ๓๖ - ๒๗ + ๑๘ = ?$
- (๒) นายบัน คงดี มีสตางค์แดง ๓๒ อัน นายพัน งานดี มี
สตางค์มากกว่านายบันเท่าตัว ทั้ง ๒ คนมีสตางค์รวมกัน
เท่าไร?
- (๓) ฉันทัดหนังเสือ ๕๕ เล่ม ชายเย็บ ๗ เล่ม ชี้อีใหม่อีก ๑๓ เล่ม

แล้วให้เขาไปเสีย ๒๕ เล่ม ยังเหลือหนังสือกี่เล่ม ?

- (๔) ถนนสายหนึ่งยาว ๔๕ เมตร จะขึงสายโทรศัพท์ให้ตลอด
ถนนสายนี้ ๒ สาย มีลวดยาว ๑๐๐ เมตร จะยังเหลือลวด
กี่เมตร ?

๑๗

- (๑) $๔๑ + ๒๗ + ๑๕ - ๖๓ = ?$
(๒) ก. มีเงิน ๓๗ บาท มากกว่า ข. ๑๘ บาท ข. มีเงินเท่าไร ?
(๓) ฉันท่านหนังสือได้ ๘๔ ใบ วันที่หนึ่งอ่านได้ ๒๐ ใบ วันที่
ที่สองอ่านได้ ๓๗ ใบ วันที่สามอ่านจบ ๘๔ ใบ วันที่สาม
อ่านได้กี่ใบ ?
(๔) มีเงินอยู่ ๑๒ บาท ขายหมีได้ ๕๐ บาท แล้วเขาไปซื้อ
เครื่องเรือนเสีย ๔๗ บาท ยังเหลือเงินเท่าไร ?

๑๘

- (๑) พี่มีอายุ ๓๒ ปี น้องมีอายุ ๒๘ ปี พี่มีอายุแก่กว่าน้องเท่าไร ?
(๒) $๗๑ - ๒๘ - ๑๖ = ?$
(๓) จีนคนหนึ่งเลี้ยงไก่ ๒๐ ตัว เป็ด ๓๔ ตัว ไก่ทะเล ๑๕ ตัว
จีนคนนั้นเลี้ยงไก่เป็ดรวมเท่าไร ?
(๔) ฉันทายส้มได้เงิน ๔๗ บาท เก็บมีอยู่ ๒๒ บาท ฉันทซื้อวัว
ได้ตัวหนึ่ง ก็ยังเหลือเงินอีก ๙ บาท ซื้อวัวตัวละเท่าไร ?

๑๙

- (๑) ถ้ามีจำนวนเลขอยู่แล้ว ๘๑ จะต้องเพิ่มอีกเท่าไร? จึงจะครบร้อยถ้วน
- (๒) $๕๓ + ๕๖ + ๓๔ - ๑๘ = ?$
- (๓) โรงเรียนหนึ่งมีนักเรียน ๖๐ คน ลาออกเสีย ๔๘ คน เข้าใหม่ ๒๒ คน เวลานั้นคงมีนักเรียนกี่คน?
- (๔) ก. มีส้ม ๑๘ ผล ข. มีมากกว่า ก. ๕ ผล ค. มีเท่ากับ ก. ข. รวมกัน ก. มีส้มกี่ผล?

๒๐

- (๑) ขาขนมไต้หวันแรก ๔๒ สดางค์ วันที่สอง ๕๑ สดางค์ วันที่ไหนจะมากกว่ากันเท่าไร?
- (๒) $๔๒ - ๒๗ + ๓๖ - ๑๕ = ?$
- (๓) ก. มีเงิน ๔๖ บาท ข. มี ๓๓ บาท ค. มี ๒๔ บาท ถ้าจะเอาเงินของ ข. ค. รวมกัน จะมากกว่า ก. กี่บาท?
- (๔) ม้ากินหญ้าวันละ ๕๐ ฟ่อน วัวกินวันละ ๔๔ ฟ่อน มีหญ้าอยู่ ๑๐๐ ฟ่อน จะเหลืออีกกี่ฟ่อน?

๒๑

- (๑) $๓๘ + ๗๕ - ๒๖ - ๔๔ = ?$
- (๒) ผลไม้ ๓ กระเช้า รวมกัน ๕๐ ผล กระเช้าที่หนึ่งมี ๓๒ ผล กระเช้าที่สอง ๒๔ ผล กระเช้าที่สามกี่ผล?

- (๓) มีผักขีวัวปนกันอยู่ ๗๖ กิโลกรัม ถ้าจำนวนนี้มีหัว ๔๓ กิโลกรัม มีกิโลกรัม?
 (๔) ชายคนหนึ่งมีเงิน ๕๐ บาท ซื้อเครื่องแกงหัว ๑๓ บาท และซื้ออาหารเล็บ ๑๔ บาท แล้วใช้ไปอีก ๔ บาท ยังคงมีเงินอีกเท่าไร?

๒๒

- (๑) $๔๒ + ๓๙ - ๒๗ - ๑๖ = ?$
 (๒) เลี้ยงไก่ ๕๐ ตัว ขายไป ๒๖ ตัว แล้วซื้อใหม่อีก เวลาที่มีไก่ ๕๕ ตัว ซื้อใหม่กี่ตัว?
 (๓) $๓๒ + ๑๕ - ๘$ กับ $๔๑ + ๑๔ - ๘$ จำนวนไหนจะมากกว่ากันเท่าไร?
 (๔) ครูให้เด็กเขียนเลข ๙๙ แต่เด็กเขียน ๘๘ ไปเสีย ดังนั้นเด็กเขียนผิดไปเท่าไร?

๒๓

- (๑) $๔๗ + ๓๙ + ๘ - ๖๕ = ?$
 (๒) เด็กสี่ ขัณญาไว มีสตางค์ ๖๔ สตางค์ เด็กพี ผ่องแผ้ว มีสตางค์ ๗๕ สตางค์ ใครจะมีสตางค์มากกว่ากันเท่าไร?
 (๓) เด็กพี ผ่องแผ้ว มีสตางค์ ๗๕ สตางค์ ทำหายเสีย ๒๖ สตางค์ แล้วแม่ให้อีก ๑๕ สตางค์ เวลานั้นเขามีสตางค์เท่าไร?
 (๔) พ่อค้าคนหนึ่ง ซื้อน้ำตาลหม้อ ๕๗ บาท จะต้องเสียภาษี ๕ บาท ถ้าขายได้ ๘๐ บาท จะได้กำไรเท่าไร?

- (๑) $๕๔ + ๓๒ - ๕๗ = ๑๙$ เลขตัวหน้า ๙ เป็นเลขอะไร ?
- (๒) ๕๘ จะต้องมีเอาอะไรมาบวก จึงจะได้ ๑๐๐
- (๓) นักเขียนคนหนึ่ง ใช้สตางค์วันจันทร์ ๑๑ สตางค์ วันอังคาร ๘ สตางค์ วันพุธใช้เท่ากับวันจันทร์กับวันอังคารรวมกัน ถามว่าเขาใช้สตางค์ไปเท่าไร ?
- (๔) ชายของ ๓ วันได้กำไร ๓๒ บาท วันที่หนึ่งชายได้กำไร ๘ บาท วันที่สองได้กำไร ๖ บาท วันที่สามได้กำไรเท่าไร ?
-